

RINDALSHOLT PER ANNE

7101

JOMFRUBRATVN 52

6845

OSLO 11

alt til bygget

Trelast — Plater — Bygningsartikler

EINAR ØVERLI

Telefon 23 692 — HAMAR

Norsk Sjakkblad

Nr. 3 Juni 1975

... i Kongressens hender

Arne Zwaig (nærmest) og Svein Johannessen viste begge god form da Sjakkklubben "Fischer" gikk til topps i årets NM for lag. Reportasje fra finalen har vi på side 36.

■ ▲ ▼ ▲ ■

Av det øvrige innholdet vil vi nevne nye ratinglister og partikavalkader fra påskens internasjonale turneringer i Sandefjord og Det åpne NM på Gausdal. Det har også vært norgesmesterskap i skolesjakk.

Til formennene!
Klubben vil sette pris
på en avslapningstur
til Århus!

DA-NO Linjen tilbyr
hyggeturer til
spesialpriser.

Ta nærmere
kontakt med
Deres reisebyrå
eller

DA-NO *Linjen*

Palékaien, Oslo
Tlf. 41 68 70

NORSK SJAKKBLAD

Postboks 104 Blindern Oslo 3

Ansvarlig utgiver: Norges Sjakkforbund

Forretningsfører: Arnold J. Eikrem

Redaktører: Øystein Brekke
Tlf. (061)73497 (til 20/8)
Henning W. Hermansen

Medarbeidere:

Tormod Fyri, Tor Arne Hauge, Knut J. Helmers, Knut Johansen (foto), Svein Johannessen IM, Eivind Poulsen, Øystein Sande og Arne Zwaig IM.

Trykk: Økonomi-Trykk, Bodø

Norsk Sjakkblad sendes alle betalende medlemmer i Norges Sjakkforbund.

Abonnementspris for 6 nummer pr. år for ikke-medlemmer av NSF: kr. 28,-. Tegnes gjennom Norges Sjakkforbund.

Spesialpris for skolesjakkspillere: 12,-

NORGES SJAKKFORBUND

Tilsluttet Nordisk Sjakkforbund og Federation Internationale des Echecs

Postboks 795 7001 Trondheim
Tlf. (075) 24387 / 23609

Postgiro: 12.474
Bankgiro: 8601.2395029

President: Arnold J. Eikrem,
Sverdrupsvei 47 7000 Trondheim
Tlf. (075) 26154

Visepresidenter: Jan Varner og
Widar J. Fossum

Sekretær: Tore Høe Løvaas
Kasserer: Einar Monsen

Norges Sjakkforbunds Ungdomsutvalg:
Formann: Trygve Waage, Antennevn 6,
Oslo 11. Tlf. privat: (02) 280707

"Sjakkens Venner", v/ Arnold J.
Eikrem Boks 795 7001 Trondheim
Bankgiro: 8601.20.60647
Medlemskap koster kr. 50,- pr. år.

... i Kongressens hender

Etter at det i løpet av fjoråret gikk den gale vegen med de eksisterende norske sjakktidsskrifter, var det klart for mange at noe måtte gjøres for å rette på en i lengden uholdbar situasjon for norsk sjakk. Volda Sjakkklubb v/formannen Øystein Sande sa det bl.a. slik i et brev til Forbundsstyret (23/9): "No må kreftene samlast for iallfall å byggje opp eitt levedyktig sjakktidsskrift i Noreg! Her må Norges Sjakkforbund vise eit myndig initiativ.."

Vi så det slik at NSF best kunne virke som den samlende faktor. "Aksjonskomitéen for et nytt norsk sjakkblad" bestående av Tor Arne Hauge samt undertegnede foreslo i et brev til styret i NSF datert 18/10 en reorganisering av Norsk Sjakkblad som medlemsblad og la fram endel tanker i den forbindelse. Vi sa oss villige til å sitte som sentralredaksjon fram til sommerens kongress. Etter en lodding av stemningen rundt i klubbene fant Forbundsstyret som en prøveordning å ville gå inn for å utgi tre nummer av Norsk Sjakkblad i vårhalvåret 1975. Bladet skulle sendes hvert medlem gratis direkte i posten. Finansieringen ble delvis ordnet gjennom en annonseavtale med Øystein Johnsen. Forøvrig utsatte man en eventuell hevning av forbundskontingenten til dette formål til Kongressen i Oslo.

Nr. 1, 2 og 3 av Norsk Sjakkblad 1975 har nå sett dagens lys, og vi som i prøveperioden har arbeidet med bladet til daglig, har med glede registrert stor interesse og en positiv mottagelse på alle hold. Toppspillere har vist stor velvilje når vi har bedt om partikomentarer etc., og det har strømmet inn sjakkstoff fra store deler av landet. Vi er godt i gang med å bygge opp et nett av lokalkontakter.

Norsk Sjakkblads framtid blir et viktig punkt på Norges Sjakkforbunds 54.kongress i Oslo 5. juli. Det ser ut til at debatten vil konsentrere seg om en vurdering av de økonomiske forutsetninger for en videre utgivelse. NSF's styre sier det slik i en "betenkning om Norsk Sjakkblads skjebne" (15/6): "Forbundsstyret ser Norsk Sjakkblad, med dets to nummer i 1975, som meget betydningsfullt for vårt sjakk-

liv og er av den oppfatning at utgivelsen bør fortsette etter det nuværende opplegg såsant Kongressen finner et forsvarlig økonomisk grunnlag".
Ja, det var de penga som fortsatt ikke vokser på trær. Vi tenker oss derimot følgende aktuelle kilder til finansieringen:

1. Annonser innbrakte kr. 7000 på nr. 1 - 3. Det gjaldt en garantert sum og maksimum 27 annonsesider ialt. Det er nevnt muligheter for større beløp kommende år, noe som blir nærmere undersøkt med det første.
2. Forbundskontingenten blir sannsynligvis hevet i allefall for å dekke økende utgifter til administrasjon. Så er spørsmålet om man er villig til å legge på ytterligere noen kroner for å få et sjakkblad seks ganger i året.
3. Medlemslotteriet (se s. 26) er et utmerket tiltak som kan gi atskillige midler, og sannsynligvis avlaster noen av de andre punktene i denne oversikten.
4. NSF's Ungdomsutvalg får etterhvert betydelig støtte. Samarbeid er innledet (se skolesjakkssidene), og NSFU har foreløpig gitt et tilskudd på kr. 2000.
5. Abonnenter utenfor NSF blir det flere av (bl. a. skolesjakkspillere) når (hvis) utgivelsen kommer i faste former. Alle monner drar...

Apropos økonomi bør det nevnes at nåværende utgifter til trykking og utsending relativt sett ligger svært lavt, ca 4000 kr for 40 sider og 2400 eksemplarer. Som en kuriositet kan det opplyses at Skakbladet (utgis av Dansk Skak Union) i 1974 hadde trykningsutgifter alene på kr 125 000.

De innvendinger som er kommet mot Norsk Sjakkblad, går på det usikre med hvor lenge de (vi) såkalte ildsjeler vil holde ut. Et forbundsstyremedlem har antydnet at redaktøren burde velges for anslagsvis tre år, dette for at Norsk Sjakkblad denne gang ikke skal bli noen "døgnflue". Det siste er neppe realistisk, men innvendingen skal man ikke blåse av. Å redigere Norsk Sjakkblad, med hva det innebærer av organisering, skriving og montering, er en jobb som virkelig tar tid og krefter. Vi tror at en rimelig økonomisk godtgjørelse i det minste til redaktøren er eneste garanti om man ønsker et stabilt medlemsblad. Mange har interesse av å gjøre en mer begrenset innsats, men uten noenslags godtgjørelse kan vi vanskelig tenke oss at den finnes som tør ta på seg det redaksjonelle ansvar. Det ideelle ville være om redaktøren også kunne disponere en viss sum til fordeling blant de mest sentrale medarbeiderne.

Ikke mener vi å ha noen "super-løsning" på de økonomiske og praktiske problemer i forbindelse med en utgivelse, og dette er en sak hvor nye momenter dukker opp fra dag til dag. Lørdag den 5. juli blir ganske sikkert ikke noe unntak i så måte. Aktuelle regnestykker kan like gjerne spares til da. Det som er klart er at Norges Sjakkforbund nå synes å ha bedre muligheter enn noengang til å realisere den gamle drømmen om et regelmessig utkommende medlemsblad, som ikke er en økonomisk belastning og tar knekken på annen aktivitet.

Henning Wadd Hermansen

Øystein Brekke

VI BEKLAGER...

Vi kan ikke annet enn beklage at nr. 2 dessverre ble flere uker forsinket og først kom ut ca. en måned etter at vi sendte det til trykking (16. april). Forsinkelsen skyldtes ikke trykkeriet i Bodø, som var ferdig med sin del av jobben ved månedsskiftet og da sendte prøvenumre til redaksjonen. Imidlertid sendes bladene ut fra Bodø, og den datasentralen som skulle lage adresselappene, fikk medlemslister sendt fra Trondheim langt senere enn beregnet. Leveringstida fra datasentralen er vanligvis lang, og i tillegg fikk man tekniske problemer. Heldigvis var dette en engangsoperasjon som altså ikke vil kunne forsinke senere utgivelser.

red.

Før landsturneringen

Årets NM i sjakk er like om hjørnet, og likesom i 1968, sist Landsturneringen var lagt til Oslo, er Universitetet på Blindern begivenhetenes sentrum.

Pr. 14. juni var det påmeldt 325 spillere, fordelt slik: 81 i Mester (hvorav 27 er kvalifisert til Elite/Kandidat), 72 i Junior, 70 i kl. I, 84 i kl. II og 18 i lilleputt. Ca. 6 - 7 av de som er påmeldt i Mesterklassen, får neppe spille der.

Norgesmesteren 1975 blir som kjent tildelt H. M. Kongens Pokal, og kanskje delvis av den grunn ser eliteklassen ut til å bli sterkere besatt enn noen gang. Av de aktuelle er det bare Heim og Poulsson som ikke deltar. Det er pr. i dag uklart om det blir 10 eller 12 mann i klassen, og uttagningen kan bli vanskelig.

TIDSPROGRAM:

NB! 1. og 2. runde i eliteklassen spilles i Oslo Schakselskap, Bogstadveien 30. Alle øvrige runder samt hengepartier spilles i Idrettsbygningen på Blindern. Opprop i "klubbrom 4", Frederikke, Universitetsentret, Blindern.

- Fredag 4. juli: Kl. 14.30 opprop eliteklassen (Oslo Schakselskap) Kl. 15.00 1. runde eliteklassen Kl. 21-23 hengepartier.
- Lørdag 5. juli: Kl. 10.00 2. runde elite Kl. 10-17 opprop øvrige klasser i klubbrom 4 Kl. 17.00 NSF's Kongress i Idrettsbygningen.
- Søndag 6. juli: Kl. 10-11 SISTE OPPROP øvrige klasser. Spillere som ikke er møtt opp til kl. 11, kan ikke gjøre regning med å få starte. Kl. 12.30 Mesterskapets offisielle åpning. Kl. 13.00 3. runde elite, 1. runde øvrige klasser. Kl. 19-23 hengepartier.
- Mandag 7. juli: Kl. 09.00 2. runde øvrige kl. Kl. 10-14 hengepartier elite kl. 16.00 4. runde elite, 3. runde øvrige kl.
- Tirsdag 8. juli: Kl. 9-13 hengepartier Kl. 15.00 5. runde elite, 4. runde øvrige klasser Kl. 21-23 hengepartier.
- Onsdag 9. juli: Kl. 09.00 5. runde øvrige klasser Kl. 10-14 hengepartier elite Kl. 16.00 6. runde alle klasser.
- Torsdag 10. juli: Kl. 9-13 hengepartier Kl. 15.00 7. runde Kl. 21 hengepartier
- Fredag 11. juli: Kl. 9-11 hengepartier Kl. 13.00 8. runde Kl. 19 hengepartier
- Lørdag 12. juli: Kl. 09.00 - ut 9. og siste runde. Kl. 19.00 Festbankett Frederikke restaurant Kl. 21 premieutdeling Kl. 21.30 - 01.30 dans - åpen for alle deltagere.
- Søndag 13. juli: Kl. 11-11.30 Opprop lynsjakk. Kl. 12.00 - lynsjakkturnering.

Fra Dortmund

Som nevnt i nr. 2 gjorde vår IM Leif Øgaard en meget respektabel innsats i den internasjonale turneringen i Dortmund etter påske. Med hans egne kommentarer følger et av partiene derfra.

SLAVISK

Hvit: Leif Øgaard

Svart: Viktor Kuprejtjsjik, Sovjet

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 c6 4.Sc3

dx4 5.a4 Lg4 6.e4

Slik har også Spasskij spilt. Vanlig er 6.Se5.

6. - e6 7.Lxc4 Lb4 8.Dd3 Lxf3 9. gxf3 c5 10.d5 exd5 11.exd5

Som kompensasjon for bondestillingen på kongefløyen har hvit løperparet og en sterk fribonde.

11. - 0-0 12.0-0 Lxc3

Ellers flytter hvit springeren med den følge at løperen blir stående dårlig.

13.bxc3 Sbd7?

Bedre er 13. - Sh5 for å hindre løperen i å komme inn i den vik-

NM FOR BARNESKOLER:

Oppsal vant — såvidt

"Jon bukka løperen!" Den korte, men svært så avgjørende meldingen løp raskt gjennom lokalet. Jon Nielsen, Veitvets førstebordspiller, tapte en offiser i sluttspillet mot Oppsals Tor Arne Tufteland og dermed var saken klar: Oppsal skole vant NM for barneskoler i Fredrikstad 4. og 5. mai 1975.

Det var ren Oslo-finale i Fredrikstad. Hvorfor er lagene fra Oslo-skolene bedre enn de andre?

Th. Pettersen, lagleder for Brandengen skole, Buskerud:
Instruktørene i Oslo skiller ut de beste emnene allerede i 2. eller 3. klasse. De fem som skal utgjøre skolens representasjonslag pekes ut allerede her og gis spesialtrening. Dette har vi ikke kapasitet til andre steder. Og selvfølgelig har det mye å si at Oslo har mange flere elever å velge mellom.

Bror Eeg, lagleder for Veitvet skole, Oslo:
Det er klart at spillerne fra Oslo har flere turneringspartier bak seg enn de andre. Nivået må bli relativt høyere i Oslo fordi vi har så mange flere spillere. Mot Krohnengen skole, Bergen vant for eksempel vårt lag 5-0, men matchen var egentlig mye jevnere. Rutinen har mye å si i sjakk som i annen idrett.

Nærmest opp til Oppsal og Veitvet fulgte ikke uventet laget fra Ganddal skole, Rogaland. I den avgjørende kampen mot Oppsal i forgruppen tapte laget knepent 2-3. Ganddal hadde like mange individuelle poeng som Opp: al. Veitvet var derimot poengmessig helt overlegne i sin forgruppe hvor de ikke avga ett eneste poeng!

Finaleresultater: Oppsal-Veitvet 3-2, Ganddal-Krohnengen 3½-1½, Refnes-Nøkleby 3½-1½, Vaulen-Brandengen 2½-2½, Bergenhus-Bergan 4-1.

Bildene viser til venstre Veitvet mot Oppsal i den store finalekampen (Veitvet til venstre med ryggen mot veggen), på høyre bilde Oppsals lagleder Rolf B. Solheim.

Det ble en stor helg for Rolf B. Solheim. Ikke bare var han lagleder for det seirende Oppsal-laget, han fikk også tildelt NSFU's hederstegn i gull for sitt virke innen norsk skolesjakk. Og på Lillehammer gikk like godt Skøyenåsen skole til topps (se annet sted i dagens avis) i mesterskapet for ungdomsskoler, et lag som også har sittet under Solheims kateter.

- Solheim, hvor mange NM har det blitt etterhvert for dine elever?
- Nei, sannelig om jeg husker i farten, men det begynner å bli endel. Det første kom i 1961.

- Bruker du noen spesialoppskrift i sjakkundervisningen din?
- Jeg er lektor av yrke, og underviser sjakk som om det skulle vært et vanlig skolefag. Hele kurset legges opp metodisk, med systematisk undervisning i åpningsteori, sluttspillteori osv. Min teori er at fjerdeklassinger er i stand til å oppfatte og spille sjakk like bra som voksne, og ut fra denne overbevisning legger jeg opp kurset.

Resultater:

1. og Norgesmester 1975 Oppsal skole, Oslo (Tor Arne Tufteland, Aril Bakken, Nikolai Stefanovic, Arild Rugsveen, Lars Henrik Johannessen og Lars Johansen (res.)) Lagleder: Rolf B. Solheim)

2. Veitvet skole, Oslo (Jon Nielsen, Terje Smedvold, Jon Morten Hellum, Sigurd Myhre, Rune Fjeldstad og Jon Helmer Lund (res.)) Lagleder: Bror Eeg)

3. Ganddal skole, Rogaland (Ole Martin Pedersen, Steinar Torjusen, Egil Stokkeland, Roy Oftedal, Einar Brekken og Per Gummedal (res.)) Lagleder: Ivbjørn Nimki)

4. Krohnengen skole, Bergen (Jose H. Polo, Helge Andersen, Arne S. Halvorsen, Harald Flo og Tom Ingebrigtsen. Lagleder: Jan Andersen)

5. Refnes skole, Østfold 6. Nøkleby skole, Østfold, 7. Vaulen skole, Rogaland

8. Brandengen skole, Buskerud 9. Bergenhus skole, Østfold 10. Bergan skole, Vestfold.

NM FOR UNGDOMSSKOLER:

Skøyenåsen nok en gang

Når Henning Egede-Nissen, Eivind Hovrud, Otto Mamelund og Rolf Cohn nå går ut fra Skøyenåsen Ungdomsskole i Oslo, er noe av en æra i norsk skolesjakk forbi. De tre siste åra har dette firkløveret utgjort stammen i skolens vinnerlag i NM for ungdomsskolen, og tidligere - mens de gikk på Oppsal - har de også vært norgesmestere for barneskolen. Antall mesterskap har gutta mistet oversikt over! Når fem-seks gutter - med både interesse og talent for sjakk - tidlig blir sammen til et lag (i ordets rette forstand) er det ikke rart at resultatet blir NM-titler i fleng. Den som har gjort dette mulig, er sjakklærer og lagleder Rolf B. Solheim. Han kan dette med å få til et sterkt skolesjakklag. Under årets mesterskap på Lillehammer 3.-4. mai var Solheim for en gangs skyld ikke til stede. Og grunnen? Han var i Fredrikstad med sitt "nye" barneskolelag, og hvordan det gikk, skulle være kjent!

Skøyenåsen vant en fullt fortjent seier på Lillehammer, men i finalematchen mot Høyland fra Rogaland (de to lagene vant hver sin forgruppe) ble det atskillig dramatisk. Det var tydelig at Høyland hadde satset på en taktisk lagoppstilling - med de tre antatt sterkeste på de siste bordene. Tidligere i turneringen hadde Høyland to ganger vunnet med nettopp 3-2. Skøyenåsen fikk lett spill på bord 1 og 2, men videre nedover ble det beinhardt. Da Jan Magne Øverås, Høyland i sikker stil førte et bondesluttspill med merbonde til vinst mot Eivind Hovrud på 3. bord, var det klart at matchen endte 2½-2½ - og dermed omkamp!

I omkampen slo delvis gammel rutine ut, og det gikk raskt i retning av et nytt mesterskap til Skøyenåsen, som innkasserde en $3\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ seier. Honnør fortjener imidlertid et Høylandslag med vilje til å kjempe, og på Lillehammer manglet laget faktisk et sterkt kort som Lars R. Stangeland! Den taktiske lagoppstillingen var derimot lite populær.

Lillehammer Schakselkap tok på seg arrangementet på kort varsel. Takk!

Bildet er fra det dramatiske finalepartiet i matchen Skøyenåsen - Høyland. Jan M. Øverås (til venstre) mot Eivind Hovrud. Turneringslederen Jarle M. Urdal følger med.

Av partier festet vi oss bl. a. ved det følgende, som er mellom to av de sterkeste førstebordspillerne.

PIRC

Hvit: Jon Bastiansen, Skøyenåsen

Svart: Pål Ole Liabtrø, Kjelle

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f3 c6 5. Lg5

Sbd7 6. Dd2 Dc7 7. h4 h5

Hindrer videre pågang av hvits h-bonde.

8. 0-0-0 b5 9. Sge2

Dersom 9. d5?! så har svart valget mellom det rolige 9. -a6 eller 9. -b4 10. dxc6 bxc3 11. cxd7+ Lxd7 12. Dxc3 Dxc3 13. bxc3, og svarts stilling er trolig å foretrekke tross minusbonden. En mulighet var 9. Sh3 og hvit har valget om f4 eller f2 (støtter opp om et fremstøt g2-g4) er det rette felt for springeren.

forts..

De «tørre tall»:

Pulje 1: 1. Høyland 4 (16) 2. Marienlyst 3 ($14\frac{1}{2}$) 3. Langesund 2 ($12\frac{1}{2}$) 4. Rå, Bergen 1 (5) 5. Åretta/Hammartun 0 (2)

Pulje 2: 1. Skøyenåsen 4 ($15\frac{1}{2}$) 2. Hoppert 3 ($14\frac{1}{2}$) 3. Kristianslyst 2 (11) 4. Konnerud 1 (3) 5. Kjelle 0 (6)

Finalerunden:

Høyland - Skøyenåsen $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ (omkamp $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$) Hoppert - Marienlyst 1-4 Kristianslyst - Langesund 3-2 Rå - Konnerud $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ Kjelle - Åretta/Hammartun 4-1

Rekkefølgen ble da:

1. og Norgesmester Skøyenåsen, Oslo (J. Bastiansen, H. Egede-Nissen, E. Hovrud, O. Mamelund, R. Cohn og D. Larsen (res.)) (Lagleder: T. Sætersdal)
2. Høyland, Rogaland 3. Marienlyst, Oslo 4. Hoppert, Moss 5. Kristianslyst, Rogaland 6. Langesund, Telemark 7. Rå, Bergen 8. Konnerud, Drammen 9. Kjelle, Tønsberg 10. Åretta/Hammartun, Lillehammer.

Turneringens beste enkeltspillere:

1. bord: Bjørn Tiller, Marienlyst og Pål O. Liabtrø, Kjelle 5 p. (5)
2. bord: Dag Lauvås, Langesund 5 (5) Henning Egede-Nissen, Skøyenåsen 5 (6)
3. bord: Jan Magne Øverås, Høyland $5\frac{1}{2}$ (6) Eivind Hovrud, Skøyenåsen $4\frac{1}{2}$ (6)
4. bord: Geir Meum Olsen, Hoppert $4\frac{1}{2}$ (5) Oddvar Stokkeland, Høyland 5 (6)
5. bord: Karl Halvard Haukalid, Høyland $5\frac{1}{2}$ (6) Tor Østebø, Kristianslyst $4\frac{1}{2}$ (5)
Reserveturneringen: 1. Dag H. Larsen, Skøyenåsen, Roar Lund, Langesund og Svein Stokman, Hoppert, alle 5 poeng.

9. - Sb6 10. Sf4 b4 11. Sb1 a5 12. c3 bxc3
13. Sxc3 Lg7 14. Ld3 0-0 15. Kb1

Ved første øyekast ser 15. g4?! sterkt ut (truer 16. Lxf6 og gxh5). Etter 15. - hxg4 16. h5 Sh7! kan svart dog forsvare seg med fremgang. Offervarianten 15. Lxf6 Lxf6 16. Sxh5? gxh5 17. e5 (truer 18. Dh6) holder ikke etter 17. - Lg7! 18. Dg5 dxe5 19. Dxh5 f5.

15. - Sh7! 16. Sfe2 Le6 17. Lh6?!

Her var det nok bedre straks å prøve å få spill i c-linjen med 17. Tc1.

17. - Sc4 18. Lxc4 Lxc4 19. g4 Sf6! 20.

Lxg7 Kxg7 21. gxh5 Sxh5

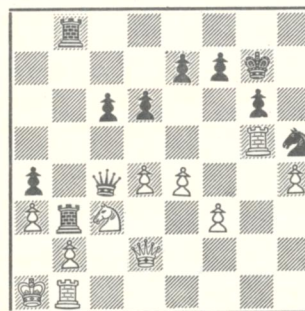
Det har oppstått en skarp stilling med, sjanser for begge parter. Hvits to neste trekk virker svært planløse. Hvits naturlige fortsettelse var nå 22. Sf4 Th8 23. Tdg1! med uklart spill.

22. Dg5? a4 23. Tdf1? Ta5 24. Dd2 Tb8

25. Ka1 Db6 26. a3 Lxe2 27. Sxe2 Tb5

28. Tb1 Tb3 29. Sc3 Da6 30. Thg1 Dc4

31. Tg5

31. - d5!

Et meget sterkt trekk av svart, og kaldblodig spilt. Han så at 31. - Sf4? straks ikke er bra pga. 32. Ta5!, og det henger på a4, og han er ikke redd for 32. Txb5 gxh5 33. Tg1+ Kf8 34. Dh6+ Ke8, og svart parerer angrepet. Dessuten ser han på nå 32. exd5 cxd5 33. Sxd5 (33. Txd5? Txc3 34. Tc5 Td3!) Td3! fulgt av Dxd4, får svart fordel.

32. e5 Sf4! 33. h5

Hvit kan ikke spille 33. Dxf4? Txa3+! 34. bxa3 Dxc3+ og matt i 2. Resten er fortvilelse.

33. - Sd3 34. hxg6 Txb2 35. gxf7+ Kxf7

36. Th1 Txd2

Kommentarer: EP.

0 - 1

Fra NSFU

* Norges Sjakkforbunds Ungdomsutvalgs hederstegn i gull ble under NM i Fredrikstad utdelt til de kjente sjakk-lærere, Bror Eeg og Rolf B. Solheim, for fortjenestefullt arbeid i landsmållestokk for skolesjakk. Disse har vært med fra skolesjakkens spede begynnelse, og har hver på sin måte gjort et fremragende arbeid for fremme av sjakk som fritidssysel for ungdommen. Bror Eeg har dessuten klart å få sjakkundervisning inn i fjernsynet. Han har i perioden 1974/75 hatt vel 200 elever i sjakk på Veitvet skole i Oslo. Rolf B. Solheim har i sin tid som sjakk-lærer hatt 14 norgesmesterlag, og et nordisk mesterskap. Han har en egen evne til å få sine lag til å yte det ytterste når det gjelder.

* Johan Berg, Namsos Sjakkklubb, er tatt ut til å delta i Sveriges Schakforbunds sjakk- og idrettsleir ved Gøteborg 27. juni til 4. juli 1975.

* Det er utarbeidet utkast til avtale om at Norsk Sjakkblad kan sendes til skolesjakkspillere ikke tilsluttet klubb for kr. 12 pr. år. Det vil bli minimum 4 sider skolesjakk pr. nummer. Som refusjon for rimelig abonnementspris yter NSFU kr. 2000,- pr. år.

* Premiebordet under NM i Fredrikstad var så imponerende at selv en "veteran" på skolesjakkområdet, Arne Andersen, måtte medgi at han ikke hadde sett maken. Fin hyllest til arrangøren, Fr. stad Ungdomsutvalg ved Eigel Jørgensen.

* Oslo har vunnet en lagkamp i skolesjakk mot Värmland over 20 bord med 12 - 8. Kampen ble spilt i Årjäng søndag 1. juni, og det ligger an til returoppgjør i Oslo til høsten, sier lagleder fra norsk side, Trond Sætersdal, som ser meget positivt på den nye forbindelsen. På 1. bord tapte Knut J. Helmers noe uventet for Pål Magnussen.

Fra Sandefjord

Som kjent var det stor sjakkaktivitet i Sandefjord i påsken med to internasjonale turneringer på Park Hotel. Tre av våre medarbeidere tar i det følgende for seg noen høydepunkter både fra juniorturneringen og selve hovedturneringen som samlet ikke mindre enn 9 IM-er og en GM.

FRANSK

Hvit: Walter D. Morris

Svart: Bjørn Tiller

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3 6.bxc3 Se7 7.a4 Da5 8.Ld2 Sbc6 9.Sf3 Ld7 10.Le2 c4 11.Sg5!?

Planinés variant, som han har slått Timman tre ganger med. Vanligvis spilles 11.0-0 f6! exf6 gxf6 13.Sh4 Sg6 14.Lh5 0-0-0! 15.Lxg6 hxg6 16.Sxg6 Th7! med uklart spill. Det er mulig hvit enda sterkere spiller 12. Te1.

11. - h6 12.Sh3

Med idéen Sf4-h5.

12. - Sg6 13.Lh5 Sce7 14.f4?!

Kort rokade er nok bedre. I enkelte varianter kan feltet f4 brukes til springeren eller løperen.

14. - 0-0-0 15.0-0 Kb8 16.De1!

Frigjør Ld2 fra deknningen av c3.

16. - Thg8! 17.Lc1 Lc6(?)

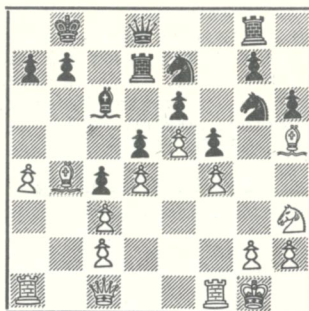
I denne variant har hvit vunnet endel seire på den "simple" plan a4-a5, Ld6+ og Sf2-d1-b2-a4-b6+. Tillers trekk 17 til 19 retter seg først og fremst mot dette, samtidig som tårnet kan arbeide på 7.raden og rømmer plass for dronningen. Svakheten ved planen er at e6 svekkes. F.eks. er med den hvite dama på e1 f5 umulig.

18.La3 Td7 19.Lb4

Interessant er 19.Lxe7!? Txe7 20.f5 exf5 21.Txf5 Ld7! 22.Lxg6! fxc6 23.Tf3 Lxh3?(g5!?) 24.

gxh3! med hvit fordel.

19. - Dd8 20.Dc1 (a5!?) f5!?

21.Da3??

Etter dette trekket tror jeg stillingen posisjonelt sett er tapt for hvit, som i det følgende ikke har motspill. Han måtte slå en passant 21.exf6 gxf6 med følgende muligheter:

A/ 22.Te1

1/22.-Sf5 23.Txe6 (23.Lxg6 Txg6 24.Txe6 Txg2+!) Sgh4 fulgt av Tdg7 med uklart spill.

2/22.-e5(!) 23.fxe5 fxe5 24.dxe5 (Dxh6 Sf5!) d4! med sterkt angrep.

B/ 22.De1 Sf5 23.Dxe6 Sgh4 24.g3 Tdg7 med angrep. Bemerk muligheten Ld7.

C/ 22.f5! Sxf5 (22.-exf4 23.Sf4 med fordel til hvit, ikke 22.-Sh4? 23.Df4+) 23.Lxg6 Txg6 24.Sf4 Tg4 (eller 24.-Dg8!?, men ikke 24.-Tg8 pga. 25.Sxe6 De8 26.Df4+) 25.h3! med fordel.

21. - Sh8 22.g3(?) g6 23.Le2 g5

24.a5 Sc8 25.Kh1(?)

Mulig kongen bør ut.

25. - Sg6 26.Lh5 Tdg7 27.Lxg6

Txg6 28.Tab1 g4! 29.Sf2 h5 30.

Lc5 h4 31.Kg2 Th6 32.Ld6+ Ka8

33.Dc5 Dd7 34.Tb2 Tgh8 35.Tfb1

hxc3 36.hxc3 Dh7 37.Kf1 Th2 38.

Sd1 Tg2! 39.Dxc6! Dh1+ matt 0-1

FRANSK

Hvit: Walter D. Morris

Svart: Bj. Thomas Heiberg

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Lg5

Le7 5.e5 Sfd7 6.Lxe7 Dxe7 7.f4

a6?!

0-0 er bedre, a6 kan vise seg å bli tempotap.

8.Sf3 c5 9.Dd2 Sc6 10.dxc5!

Ikke 10.0-0-0 p.g.a. c5-c4 fulgt av b7-b5.

10. - Sxc5(?) 11.0-0-0 0-0 12.Ld3

Sxd3+?

Bedre er 12. - f5 13.exf6ep Dxf6 14.g3 Ld7. Det truet nemlig ikke noe offer på h7.

13.Dxd3 f6 14.exf6 Dxf6 15.g3

Ld7 16.The1 Le8?! (Tac8) 17.Se5!

Sxe5 18.Txe5 Lg6 19.De3 Tac8!?

En sleip taktisk vending, men 19. - Tfe8! er bedre.

20.Td2!

Men ikke 20.Txe6? Df5! 21.Td2 (De2 Lh5!) d4! og svart vinner.

20. - Tc6(?)

Her står tårnet utsatt.

21.Se2 Le4 22.Sd4 Td6 23.Tf2 Dg6

24.Da3!

For å få Tf8 vekk fra kamplassen på Kongefløyen.

24. - Tfd8 25.h3! Df6 26.g4 h6?

En unødig svekkelse av kongefløyen.

27.Dg3 g6 28.h4

Den sorte stilling er nå tapt.

28. - T8d7 29.g5 Df7 30.h5 gxh5

31.gxh6+ Kh7 32.Dh3 Lf5 33.Sxf5

exf5 34.Txf5 De6 35.Tf1 De2 36.

Txh5 Tc7 37.Df5+ Kh8 38.De5+ Dxe5

39.Txe5 Tdc6 40.Tf2 d4 41.Td5

og hvit vant etter 23 trekk. 1-0.

Knut J. Helmers

Skjærtorsdag var dagen for turneringens eneste dobbeltrunde. Min motstander denne morgen var Alberic O'Kelly de Galway, turneringens eneste med tittel, jeg mener stormestertittel. Siden jeg aldri før har vunnet mot noen slike, trass i diverse anledninger, gikk jeg nektelig til brettet med - ja, tittelangst.

6. runde.

LENINGRADFORSVARET I HOLLANDSK

Hvit: Alberic O'Kelly, Belgia

Svart: Arne Zwaig

1.c4 f5 2.Sf3 Sf6 3.g3 g6 4.Lg2

Lg7 5.0-0 0-0 6.d4 c6 7.b3

Bedre er sannsynligvis 7.Sc3, og det kan følge 7. - Se4 8.Dc2 d5?! 9.Lf4 med fordel for hvit, Estevez-Zwaig, Nice-OL 1974, eller 8. - Sxc3 9.bxc3 c5?! remis! Øgaard-Zwaig, Trondheim 1974.

7. - Se4!?

Mot Lombard i Nice-OL forsøkte jeg 7. - a5 8.Lb2 a4 9.b4 d5 10. Se5 uten særlig hell.

8.Lb2 d5 9.Sc3 Le6! 10.cxd5

Til omtrent likt spill fører 10. Sxe4 fxe4 11.Sg5 Lf5.

10. - Sxc3 11.Lxc3 Lxd5 12.Dc2

Le4

Ikke 12. - Sd7 13.Sg5 Sf6 14.e4!

13.Db2 Sa6! 14.Tfd1 Sc7 15.Tac1

Sd5 16.Dd2

Svart har nå en liten, men klar fordel, noe som også ville ha vært tilfellet etter 16.Se1 Lxg2 17.Sxg2 Dd7.

16. - Tf6! 17.Se1 Df8! 18.e3

Ikke 18.f3? Lh6 osv.

18. - Lxg2 19.Sxg2 Df7! 20.Lb2

På 20.f3 var hvits stilling blitt svekket såpass at jeg kunne bytte på c3.

20. - g5

Truer Dh5 og Th6.

21.f4 g4

Svart har oppnådd en posisjonelt sett uhyre fordelaktig stilling idet hvits bønder er fastlagt på løperens farge, og springeren er deplassert så den har vansker med å kompensere dette.

22.Te1 Te6 23.Dd3

Et forsøk på å aktivisere springeren med f.eks. 23.Te2 h5 24. Se1 h4 25.Sd3 Dh5 går for langsomt.

23. - Td8? 24.Te2?

Begge spillere svever i den villfarelse at frigjøringstrekket 24.e4 er dårlig. Det kan følge 24. - fxe4 25.Txe4 Sb4 26. De2 Txe4 27.Dxe4, og nå er 27. - Sxa2 28.Tc4! sannsynligvis for farlig for svart, mens 27. - Dd5 sikrer en liten fordel.

24. - Te4 25.La3 h5

Ikke 25. - Sxe3? 26.Sxe3 Lxd4 27. Kf1 og hvit kan forsvare seg.

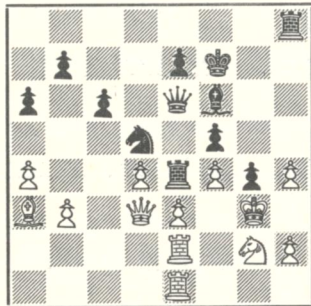
26.Lc5 a6 27.a4 Lf6 28.La3 h4

29.gxh4

Heslig, men nødvendig.

29. - De6 30.Tce1 Kf7 31.Kf2 Th8

32.Kg3

32. - b5(?)

Direkte avgjørende var offiserofferet 32. - Lxh4+! 33.Sxh4 Dh6 34.Sg2 Dxh2+ 35.Kf2 g3+ 36.Kf3 Tg8 med truselen Dh5 matt. Følgelig hadde det liten hensikt å planlegge det dobbelte tårnoffer...

33.h3 Lxh4+ 34.Sxh4 Txh4 35.Kxh4 Dh6+ 36.Kg3 Dh3+ 37.Kf2 Dh2+

Tidsnød.

38.Kf1 Dh1+ 39.Kf2 Df3+ 40.Kg1

Sxf4! 41.Dc2

Idéen med b5 var altså å frata hvit sjakken på c4.

41. - Sh3+ 42.Kh2 g3+! 43.Kxh3

Th4+

0 - 1

7. runde.

LARSENS ÅPNING

Hvit: Arne Zwaig

Svart: Eivind Poulsson

1.b3 e5 2.Lb2 Sc6 3.e3 d5

Den mest aggressive oppstilling mot systemet.

4.Lb5 Ld6 5.Sf3

Tidligere har man forsøkt 5.f4 uten hell.

5. - De7!?

Mot Bjørn Tiller i Norgescupen forsøkte Tiller 5. - f6 6.d4 e4 7.Sfd2 med franske vendinger.

6.c4 Sf6

På 6. - a6 er 7.Lxc6+ bxc6 8.c5! Lxc5 9.Sxe5 sterkt.

7.c5

Eller 7.Sc3!?

7. - Lxc5 8.Sxe5 0-0! 9.Sxc6 bxc6

10.Le2

Bondegevinsten etter 10.Lxc6 Tb8 11.Df3 Dd6 12.Lxf6 Dxc6 13.Lb2 La6 var av tvilsom verdi.

10. - Ld6 11.0-0(?)

For å unngå svarts neste trekk hadde det vært bedre først å spille 11.d3.

11. - Se4! 12.Sc3

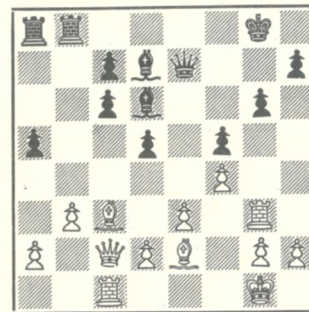
12.d3 leder nå til remis etter 12. - Dh4 13.g3 Sxg3! osv. med evig sjakk.

12. - f5(?)

Bedre var sannsynligvis 12. - Dh4 13.f4 Te8.

13.f4 Sxc3 14.Lxc3 a5 15.Tc1 Ld7

16.Tf3 Tfb8 17.Tg3 g6 18.Dc2!

18. - Df7

En uortodoks og for svart vanskelig stilling å behandle. 18. - Lxf4? var ikke godt pga. 19.exf4 Dxe2 20.Te3 etterfulgt av Te7. På 18. - c5 var 19.Lb2 etterfulgt av Dc3 sterkt. Og etter 18. - Kf7 19.La1 Ke8 20.Dc3 har svart det også vanskelig. Med teksttrekket forsøker Poulsson å få kontroll over den lange svarte diagonalen.

19.h4! Le7 20.h5 Lh4 21.hxg6

hxg6 22.Th3 Lf6 23.Kf2 Lxc3 24.

Dxc3 Dg7 25.Tch1 Dxc3 26.dxc3

Tf8

Katastrofen har skjedd. Hvit kan begynne å trekke veksler på den åpne h-linjen.

27.g4! Kf7 28.Th7+ Ke8 29.gxf5

gxf5

Et forsøk på å komplisere var 29. - g5!? 30.f6! gxf4 31.Te7+ Kd8 32.Thh7 Lf5 33.Thf7 med avgjørende fordel.

30.Tg7 Kd8 31.Thh7 Le8 32.Txc7

Th8?! 33.Txh8 Kxc7 34.Ld3 a4 35.

b4 c5 36.a3 d4 37.exd4 cxd4 38.

cx4 Td8 39.Ke3 1 - 0

Skjærtorsdag ble altså en svært så heldig dag for meg, mens Poulsson, som kjempet for IM-napp, også tapte første partiet mot Spassov i denne dobbeltrunden. Heldigvis greidde han i de siste to rundene full pott mot sterke Niklasson og Rajna og sikret seg likevel IM-nappet. Men det spørs om ikke Poulsson

likevel vil gå inn for at Skjærtorsdag heretter skal helligholdes noe mer...

Arne Zwaig

WIENERPARTI

Hvit: Heinz Lehmann

Svart: Erling Kristiansen

1.e4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 Lc5 4.Lg2

d6 5.h3?! a6 6.Sge2 Sc6 7.0-0

h5!?

Hvit har behandlet åpningen noe passivt, og Kristiansen prøver i aktiv stil å gå til et direkte kongeangrep.

8.d3 h4 9.Lg5?!

Dermed får svart åpnet h-linjen, noe som sikrer ham et varig initiativ. På 9.g4 fryktet hvit troilig et offisersoffer. Dog burde han vel gått inn i dette, da de resulterende varianter langtfra er klare. F.eks. 9.g4 Sxg4 10. hxg4 Lxg4 (truer 11. - h3 12.Lh1 h2+ 13.Kg2 Lh3+!) 11.Kh2! eller 10. - h3 11.Lf3! Df6 12.Sg3 Sd4 13.Le2 og hvit kan forsvare seg.

9. - hxg3 10.Sxg3 Sd4 11.Sd5 c6

12.Sxf6+ gxf6 13.Le3 f5 14.c3?

Det ser ut til at 14.Lxd4 Lxd4 15.c3 gir større motsjanser: 15. - La7 16.exf5 eller 15. - f4 16. cxd4 fxg3 17.fxg3 med åpen f-linje.

14. - f4! 15.cxd4 La7! 16.Sf5 Lxf5

17.exf5 fxe3 18.fxe3 Dg5 19.Df3

0-0-0

Resultatet av komplikasjonene er at den hvite konge står utsatt, mens den svarte står trygt. Svakt var nå 20.dxe5? Lxe3+ 21.Kh1 dxe5.

20.Tae1 exd4 21.e4 f6 22.Df4 Dg7

23.Tf3 Tdg8 24.Te2 Lb8! 25.Dc1

Th5 26.Dc4?

Dermed er hvit fortapt; truselen De6+ er ufarlig. Mer hardnakket motstand var mulig med 26.Dc2!

26. - Tg5 27.Tff2 d5! 28.exd5

28.Dc2 vederlegges med 28. - Lg3

29.Tf1 dxe4 d3! 31.Dxd3 Lh2+!
28. - Lg3 29.Dc2
 29.Tf1? Lh2+!
29. - Lxf2+ 30.Txf2 Te8 31.dxc6
Te1+ 32.Tf1 Txf1+ 33.Kxf1 Txf5
34.Kg1 b5 35.a4 Dg3

Foruten å ha materiell overvekt truer svart nå 36. - De3+ og 37. - Tf2. Resten er teknikk.

36.Dd2 De3+ 37.Dxe3 dxe3 38.

Lf1 Tf2 39.axb5 axb5?

Enda raskere er 39. - Txb2 og 40. - e2 (40.Lg2 Tb1+!).

40.d4 Txb2 41.Ld3 Kc7 42.h4 Td2

43.Lxb5 Txd4 44.h5 Tg4+ 45.Kf1

Tg5 46.Le2 Kxc6 0-1.

PIRC

Hvit: Eivind Poulsson

Svart: Christer Niklasson

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.f4

Lg7 5.Sf3 c5 6.dxc5 Da5 7.Ld3

Dxc5 8.De2 Sbd7

Vanligere er 8. - 0-0 9.Le3 Da5 10.0-0 Sc6, men teksttrekket var en av Niklasson forberedt spesialvariant.

9.Le3 Dc7 10.0-0 0-0 11.h3?! a6

12.g4

Mine to siste trekk er visstnok en nyhet, det skulle spilles 11. Kh1 og 12.a4. Svart burde nå spilt 12. - b5, men er brakt ut av fatning og reagerer med et feiltrekk.

12. - e5?

Svart spekulerer i 13.fxe5 dxe5 eller 13.f5 gxf5 14.exf5 (14.gxf5 Kh8) d5! med bra spill. Men hvit har en tredje mulighet.

13.g5! Sh5 14.f5 Sg3 15.Df2 Sxf1

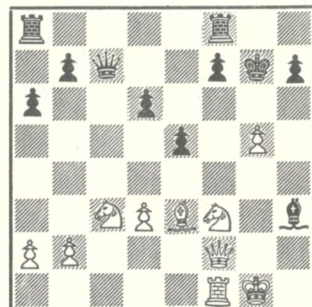
16.Txf1

Det passet meg for anledningen utmerket å få spille skarpt med et kvalitetsoffer, som dessuten viser seg å være korrekt. Svart

innser nå at 16. - Te8 17.Sd5 Dd8 18.Lc4! Kh8 19.Dh4 (truer fxc6) er håpløst for ham.

16. - gxf5 17.exf5 Sc5 18.f6 Sxd3

19.cxd3 Lxh3 20.fxc7 Kxc7

Stillingen er sikkert vumet på flere måter, men jeg velger den raskeste.

21.Sd5! Dc6

På 21. - Dd7 følger 22.Sxe5! De6 23.Sf4!

22.Sf6 Lxf1 23.Dh2!

Hit og ikke til h4 - betydningen fremgår av varianten 23. - h5! 24. Sxh5+ Kg6 25.Sh4+! Kxh5 26.Sf5+ Kg4 (26. - Kg6 27.Se7+ Kg7 28.Dh6 matt) 27.Sh6+ Kf3 28.Df2 matt!

23. - Lxd3 24.Dh6+ Kh8 25.Sh5 1-0.

Eivind Poulsson

*****

S J A K K U T S A L G E T

har nu et ganske stort utvalg i sjakkliteratur, og kan levere de aller fleste verker pr. omgående. Leveringstiden skulle ligge på ca. 10 dager!

Se den nye prislister av 1.juni 1975 og besøk "Sjakkbutikken" ved Landsturneringen i Oslo og Nordisk turnering i Sandefjord.

Av sjakkur har vi "Tornuret" og "BHB" til enhver tid på lager, likeledes brikker og brett av ulike typer.

NB! Ca. 1.september får vi inn et større parti brikker, Stauntonmodell, kongen 9,5 cm høy i PLAST. De vil bli uhyre rimelige, og kan beses i Oslo og Sandefjord.

kommunikasjon

Bergen

Vårtturneringen i Bergen er ikke helt avsluttet. Det som er klart, er at Sverre Heim nok en gang har vist seg klart overlegen, og vant Mesterklassen med 7 p.(8). Han så lenge ut til å skulle oppnå 100% score, men tapte i siste runde for Erling Steigum. Helge Gundersen blir nr.2 med 5 poeng.

I klasse 1 (11 spillere) var Einar Evenstad og Inge Svinset de mest solide og delte en klar førsteplass med 8 p. Med litt større erfaring vil de kunne hevde seg godt i Mesterklassen. I kl.2 vant Erik Loy foran Asbjørn Nordanger.

Den årlige 10-bordsmatchen Bergen - OSS er alltid en jevn og hard affære; 10-10 i fjor.

Midt i snakk om nedgangstider i "Selskapet" kom så et ungdommelig lag til Bergen 7.juni, og sørget for tidenes verste utklasingssifre. 15½ mot 4½ er klar tale. Etter 9-1 første dag mente selv OSS-formann Falck-Kiil at scoren var i overkant. Kommentar fra kollega Følling: "Vi har da to remiser."

1. S.Heim-L.Øgaard 0-1/1-0
2. M.Følling-E.Poulsson ½-½/½-½
3. H.Vårdal-O.Chr.Moen 0-1/0-1
4. R.Henriksen-Y.Barda 0-1
H.Gundersen-Y.Barda 0-1
5. E.Steigum-P.Lindblom ½-½/0-1
6. B.Nordby-V.Guddahl 0-1/½-½
7. G.Halvorsen-O.S.Knudsen 0-1/0-1
8. E.Evenstad-B.Tiller 0-1/0-1
9. A.Natås-K.Grandal 0-1
Ø.Strand-K.Grandal ½-½
- 10.G.Løvåsdal-W.Morris 0-1/1-0

Bergensmesterskapet for juniorer 1975: 1. Einar Evenstad 7½/
 9 2. Morten Mikkelsen 7 3.
 Thomas Hauge 6½ 4. Jose H. Polo 6

Buskerud

Vandrepokal for det årlige Blemesterskapet vandrer ikke lenger, men har slått seg til ro hjemme hos Leif Bekkeli i Drammen. Seks år gammel ble den, etter at Th. Pettersen (70), Bjørn Lerstad (73 og 74) og altså LB (71, 72, 75) har fått gravert inn sine navn.

Hva spenning angår ble turneringen - som arrangeres første helg i juni hvor Strømsgodset har hjemmekamp - denne gang fullkommen. Lerstad og Bekkeli møttes ved første bord i siste runde, og vinneren ville få førstepremie og eierretten til den nevnte pokal. Selv om Bekkeli trakk best i tidsnøden, må Lerstad berømmes for å ha skapt en verdig finale - tross en sterk forkjølelse som utvilsomt satte ham tilbake.

Hvorfor kommer Buskeruds sjakkspillere tilbake til Ble Fjellstue år etter år. Vel, vi kan nevne det overdådige premiebord (ansv: Magnus Edvardsen), den uklanderlige ledelse av turneringen (ansv: Alf Øverås), eller kanskje den vennlige og uformelle forpleining (ansv: verten Moksnes). Men formannen i Kgb. & V. Sjakklubb, Netland, ga nok det riktige svar i og med sin fortelling om skytterveteranen Skjærpe, som en gang ble spurt hvorfor han stadig deltok i skytterstevnene: Vel, sa han, det er jo morsomt å komme her og skyte, - og treffe venner!

1. Leif Bekkeli, Drammen 6
2. Tor Kristiansen, Tempo 5
3. Alf Øverås, Kongsberg 5
4. Bjørn Lerstad, Drammen 5
5. Karl Henrik Lund, Kongsberg 5
6. Rolf Røstad, Hønefoss 5
7. Magnus Netland, Kongsberg 4½
8. Henning Wadd Hermansen 4
9. Magnus Edvardsen, Kongsberg 4

10.Morten Røine, Hønefoss 4
11.Arild Westhagen, Drammen 4
12.Arne Sortland, Bergen 4

Kongsberg og Våpenfabrikken Sjakklubb har avsluttet sesongen med Det åpne Kongsbergmesterskapet. I kl.Mester knep Karl H. Lund en hårfin seier, og i 1.klasse var det faktisk enda jevnere i toppen.

Kl.M: 1. K.H.Lund 6½ 2. J.E.Hagen 6½ 3. M.Netland 4 4. H. Johnsen 3

Kl.I: 1. K.Hvamsahl 4½ 2. T. Flåterud 4 3. R.Rasmussen 4

Kl.II: 1. A.Dokka 4 2. B.Hamborg 3 3. J.Gustavsen 3

Hedmark

Knut Ove Løken, Hamar er blitt kretsmester i år som i fjor. Han vant stikkampene mot Arild Larsen med 2-1. Etter to remiser avgjorde Løken i det tredje partiet, på Lillehammer.

Gjøvik s.k. vant den fjerde av 10 pokalkamper mot Lillehammer s.s. med 8 - 7 på hjemmebane 28/4. Hver klubb stiller 10 seniorer og 5 juniorer.

Arne Nundal (G)-Arild Larsen (L) 1-0, Vegard Steen-Trygve Plukkerud 0-1, Runar Mathisen-Ole M. Skogheim ½-½, Reidar Prestegård-Arne Lien 0-1, Bjørn Bergersen-Arne Lunde ½-½, Roald Kleppe-Åge Nicolaysen 1-0, Odd Frydendal-Egil Volden 0-1, Alf Ambjør-Sverre Skogvang ½-½, Harald Hansen-Knut Espelund 0-1, Per Schjøsby-Kaare Olsen ½-½ (junior:) Jacob Kjelstrup-Ola Mæhlum 1-0, Ole J. Gyldenås-Stein Waastad 1-0, Are Nundal-Bjarne Holm 1-0, Svein G. Myreng-Bjørn Nyborg 0-1, Rune Stenvold-J.Skogvang 1-0.

Klubbmesterskapet 1975 i Hamar Sjakkelskap er vunnet av Knut Ove Løken som slo Odd Rennemo i

stikkamp med 2-0.

Mester: 1. Knut Ove Løken 4½ 2. Odd Rennemo 4½ 3. Trond Nilsen 4 4. Odd Steinar Ormåsen 4 5. Tore Sveberg 2½ 6. Henning Pettersen 1½ 7. Bjarne Larsen 0

Klasse A: 1. Rolf Pettersen 6½ 2. Tore Brenne 5½ 3. Alf Kristiansen 5½

Klasse B: 1. Tor Hoff 12 2. Tarald Andresen 9½

Resultater fra Kongsvingerturneringen 1975 (hurtigsjakk):

Mester: 1. Arne Lien, Lillehammer 4½ /6 2. Otto Kristiansen, Strømmen 4 3. Ulf Svanquist, Årjäng, Sverige 4 4. Adolf Halvorsen, Elverum 3½ 5. Finn Erik Solum, Kongsvinger 3½

Kl.I: 1. Håkon Mathisen, Strømmen
Kl.II: 1. Per O. Karlsson, Årjäng
Junior: 1. Arve Jensen, Løten 4
2. Petter Stigar, Stjernen 4 3. Trond Olsen, Løten 3½

Finn Erik Solum vant klubbmesterskapet i Kongsvinger foran Klaus Smedtorp og Leif Mørkhagen. Olaf Rymoen vant klasse 1 og Ivar Uggerud junior.

Klubbmesterskap Elverum s.k:

1. Cato Nabseth 6 /7 2. Adolf Halvorsen 5 3. Ole Smeby 5 4. Kjell Vålerhaugen 4½.

Etter 2-0 seier i stikkamp mot Olaf Gjerdrum har Kjell M. Haug vunnet klubbmesterskapet i Våler for 1974.

1. Haug 6 2. Gjerdrum 6 3. Steinar Posaasen 5 4. Birger Berg 4½ 5. Otto Hagen 3½.

På kretstinget ble Ralph H. Harris gjenvalgt som kretsformann, mens Svein G. Myreng ble ny sekretær, og bladet han redigerer, "Sjakk-gal", er nå medlemsorgan for Hedmark Sjakkrets.

Vårturneringen i Gjøvik Sjakklubb er vunnet av Arne Nundal på kvalitet foran Pål Østgaard og Vegard Steen (alle 5½p. av 7). Svein G. Myreng vant kl. junior.

Møre og Romsdal

"Sjakk-laksen 1975" samlet 40 deltakere til 7 runder Monrad og et meget trivelig opphold på Surnadal Hotel.

1. Einar Hatlebakk, Molde 6½ 2. Øystein Sande, Volda 5½ 3. Alvin E. Hansen, Jarl 5 4. Dag Orseth, Aalesund 5 5. Arne Schjøsby, Jarl 5 6. Otto Kristiansen, Lillestrøm 5 7. Per Nygård, Aalesund 5 8. Arnold J. Eikrem, Jarl og Karl W. Strand, Kr.sund 4½ 10. Sigurd Hammerø, Aalesund 4½ 11. Eilif Odde, Kristiansund 4½

Bestemann i junior og 1.klasse: Dag Orseth, i 2.klasse Einar Wattø, Aalesund.

I den nylig avslutta vårturneringen i Ålesund Schaklag ble kl.1 vunnet av Per Nygård med 8,5 p., etter hard kamp med Gunnar Bolsø og Kjartan Austrheim som kom på 2-3. plass med 7,5 p. Kl.2: 1. Einar Wattø 5,5 2. Karsten Ertresvåg 3,5. Resultatene viser at de yngre i klubben hevder seg svært godt, men også at klubben trenger nytt blod i form av et større antall juniorspillere.

Nord-Norge

30.april og 1.mai ble det spilt bykamp mellom Narvik og Kiruna. Begge lag var sterkt redusert, men hjemmelaget Narvik vant til slutt 11-9, etter at stillingen hadde vært 5-5 etter 1.dag. 1. Arthur Jarhelle (N)- Per Olof Rova (K) ½-½/0-1 2. Magne Johansen-Georg Franzen 0-1/½-½.

Mens Gunnar Johnsen trengte stikkamper mot Kjell Johannessen i Hammerfests klubbmesterskap 74, var han helt suveren i årets bymesterskap.

1. Gunnar Johnsen 11 2. Carl H. Amundsen 9 3. Ole Petter Haugen 8½ 4. Jan S. Berglund 7

Junior:
1. Per Hætta 6 2. Bengt Tore Jensen 5 3. Håkon Godtlibsen 4½

Egil Eikseth beseiret samtlige motstandere i Bodømesterskapet 1975, og tok en klar seier.

1. Egil Eikseth 9 2. Kjetil Vollan 6 3. Fredrik Lorck 6 4. Bjarne Skagen 5 5. Alfred Nilssen 5

Klasse 1/junior: 1. Gudmund Høseth 10 2. Hans Forsland 9 3. Roald Angell (jun) 8½

Stein Jensen, Harstad ble Narvikmester 1975 foran ingen ringere enn Paul Svedenborg. På de 9 rundene avga unge Jensen kun remis mot Svedenborg.

Kl.Mester: 1. Stein Jensen 8½ 2. Paul Svedenborg 8 3. Kjell Ole Kristensen 7 4. Palmer Salomonsen 5½

Kl.I: 1. John Brattli 5½ 2. Johan Rydar 5 3. Gisle Nordstrand 4½

Kl.II: 1. Ketil Jarhelle 6 2. Konrad Nikolaysen 5½.

En lagkamp over 20 bord mellom Hammerfest og et sammensatt lag fra Alta/Øksfjord er spilt i Alta, og endte med hele 26½-13½ i Hammerfests favor. De fremste bordene med Hammerfests spillere nevnt først:

Carl H.Amundsen-Olaf Skaslien 2-0, Kjell Johannessen-Asle Jørgensen 0-2, Kjell Hanssen-Ervid Fiskaa 0-2, Ole P. Haugen-Erling Steinnes 2-0, Torstein Kofoed-Harald Thomassen 1½-½.

Etter stikkamp mot Stein Jensen (som han vant 1½-½) er Morten Groth utropt til Harstadmester. Mester: 1. Morten Groth 8½ 2.

Stein Jensen 8½ 3. Roar Lindblom 6 4. Jan Bjarne Rambø 4½
 Kl.I: 1. Arvid Hansen 6½ 2. Roy Melvoll 5
 Kl.II: 1. Nils Finstad 6½ 2. Harald Eilefsen 4½
 Junior: 1. Ketil Hammerø 6 2. Kim Groth 4½

Arvid Fiskaa har vunnet klubbmesterskapet i Øksfjord Sjakklubb foran Jarl Hellesvik.

Oslo & omegn

I klubbmesterskapet i Asker s.k. viste Reidar Agdestein storform og vant alle 7 rundene.

Kl.M: 1. Reidar Agdestein 7 2. Per Tveiten 4½ 3. Thor Johansen 4 4. Per Kolsaker 3½
 Kl.A: 1. Rolf Bjerkhaug
 Junior: 1. Jon Martin Østby

Junioren Anders Klette vant Akademisk Sjakklubbs åpne pinseturnering. Han avga kun to remiser på de sju rundene. På turneringens vandrepokal står fra før navnene Jarl H. Ulrichsen og Arnold Mundal. Elitespilleren Steinar Lindblom måtte overraskende nok døyve to nederlag - for Jon Reed og Petko Nap.

1. Anders Klette, Stjernen 6 2. Harald Klæboe, Stjernen 5 3. Petko Nap, ASKO 5 4. Steinar Lindblom, OSS 5 5. Arthur Kjelstrup-Olsen, ASKO 4½ 6. Sigmund Svendsen, Stjernen 4½ 7. Arnold Mundal, ASKO 4½ 8. Hreinn Hjartharsson, ASKO 4

Premiert som beste i kl.2 ble Bjørn Aage Christenson, Nordstrand (født 1962!) med 3½ poeng og bedre kvalitet enn klubbkameraten Lars Eckhardt (født 1961). To unge herrer man kan vente seg litt av hvert av.

Toralf Johansen er blitt klubbmester i Sjakkameratene med Hans Jansen og Erland Henriksen på de neste plassene.

Lars Kjølberg vant en klar seier i et jevnt bra besatt klubbmesterskap i Akademisk s.k.

Kl.A: 1. Lars Kjølberg 8½ (av 9) 2. Sjur Nørve 6 3. Øivind Aleksandersen 5 4. Arthur Kjelstrup-Olsen 5 5. Tor A.Hauge 4½
 Kl.B: 1. Tor Kristiansen 8 2. Stein Sollid 7½ 3. Bjørn W.Fosdahl 6½ 4. Tom Bothner 6½ 5. Jon Reed 6
 Kl.C: 1. Timo Nurmi 8½ 2. Harry Pettersen 7 3. Odd S.Røste 6½

Stabekk har slått Hønefoss 5½-4½. Det ble Stabekk-seier på de 4 øverste bordene, og Dahl slo Hiim på førstebord.

I en retur-juniorkamp fikk Oppsal revansje mot "Stjernen" med 5½-4½. Resultater fra de første bordene: K.Helmers-B.Egede-Nissen 1-0, Th.Heiberg-J.Bastiansen 1-0, A.Klette-H.Egede-Nissen ½-½, T. Halse-E.Hovrud 0-1, P.Stigar-B. Riiser 0-1.

Otto Ibenfeldt er blitt klubbmester i Ski for femte gang på rad, men var sterkere truet enn noensinne. Det så lenge ut til at Odd Andersen skulle vinne, men en grov "buk" mot overraskelsesmannen Harald Thorstensen i nest siste runde ble hans bané. I siste runde satte dog erfarne Ibenfeldt samme Thorstensen på plass. Klasse A: 1. O.Ibenfeldt 7½ 2. H.Thorstensen 7 3. O.Andersen 6½ 4. H.Warendorph 5½ 5. F.Westerby 5½
 Klasse B: 1. Ø.Norheim 8 2. A.Høe 7½

I klubbmesterskapet i Nordstrand måtte "Disch" nøye seg med annenplass etter en spennende finish. Kl.M: 1. Odd Giverholt-Hanssen 8 2. P.H.Dischington Hanssen 7½ 3. Finn Marcussen 7 4. Thore Østrem

6 5. Thor Christenson 5
 Kl.I: 1. Per A. Rindalsholt 7½ 2. Jon Ek 7 3. Trond Sætersdal 7

Rogaland

Klubbmesterskapet i Sandnes ble denne gang avvirket med alle i en stor Monradgruppe. Vinner ble noe overraskende Lars Reidar Stangeland. Han er bare 15 år gammel, men har vært med i klubben fra han var 8-9 år. Av ti partier vant han sju og spilte tre remiser.
 1. Lars Reidar Stangeland 8½ 2. Ivar Bjordal 7½ 3. Odd Stangeland 7 4. H. Haukalid 7

Stavangers 1.lag vant KM for lag i Rogaland foran Ganddal I og Sandnes I og II. Hinna vant B-klassen foran Stavanger II.

KM i lynsjakk ble vunnet av Svein Michelsen, Hinna (10½ p.) foran Magnus Monsen, Sandnes (9) og Sverre Halvorsen, Stavanger. M. Nyborg, Sandnes vant kl.2.

Svein Michelsen

Vårturneringen i Stavanger s.k.:
 Kl.Mester: 1. Kåre Falkeid 5½ /7
 2. Svein Michelsen 5 3. Alf Nat-skår 5
 Kl.I: 1. A.Kopperdal 7 /7 2. S.

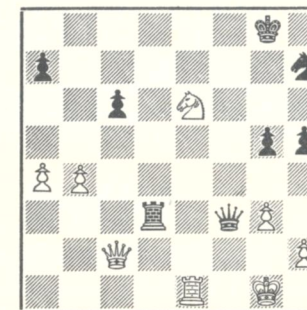
Røed 5½ 3. Th. Svendsen 5
 Kl.II: 1. J.O.Motland 8½ /9 2. T.K.Larsen 7½ 3. Th. Haugalstad 7
 Kl.Jun: 1. A. Lausnes

Telemark

Juniorene Dag Sødtholt og Thor Salen delte førsteprisen i klubbmesterskapet i Langesund s.k. Videre rekkefølge: 3-4. Johan Frøystad og Reidar Mofossbakke 5. Carl Olsen 6. Henry Hansen. På generalforsamlingen ble Jacob Thormodsen valgt til ny formann, Thor Salen sekretar og Dag Sødtholt kasserer.

For dem som lengter etter et blodig lokaloppgjør serverer vi følgende spesialrett fra årets TM, klasse senior A, med Telemarksmesteren i hovedrollen.

Odd Lie, Porsgrunn

Halvor Christiansen, Porsgrunn

Hvit i trekket spilte:

1.Sd4!! Txd4 (tvungent) 2.Dg6+
 Kh8 3.Te8+ Sf8 4.Dh6+ Kg8 5.
 Dxd5+!

Poenget! På 5.-Kh8 følger 6.De5+ og på Kh7 eller Kf7 følger 6.Te7+. Sort ga derfor opp.

14.mai ble det spilt en dobbeltmatch over 14 bord mellom seniorer og juniorer i Telemark. Seniorerne vant med 17-11, men ung-

dommen var sterkest på de øverste bordene, f.eks. 7-3 på 5 bord. På 1. bord vant Morten Trollaldalen (jun.) begge partiene mot Odd Lie.

Trøndelag

Alvin B. Hansen vant klubbmesterskapet i Arbeidernes Sjakklubb, Trondheim.

Vestfold

Vestfold Sjakkrets avholdt ting 4. mai med god deltagelse. Samtlige klubber hadde fyldige og gode beretninger, og man merket seg at Tønsberg fremdeles er fylkets sterkeste klubb, at "Caissa" er flinkest til å arrangere turneringer, at det er skjedd et generasjonsskifte i Horten og at Larvik Sjakklubb mangler bredde og rekruttering. Skolesjakkutvalget med dets driftige formann William Wendel i spissen arbeider meget godt, og det sittende kretsstyret (formann Kjell A. Hanstad, Caissa) er aktivt og driftig. I det hele tatt, sjakken drives godt i Vestfold for tiden.

KM i lyn fikk en suveren mester i Albert Schuitema, Larvik med 14 p. av 14 mulige!

Vestfoldmesterskapet i hurtig-sjakk ble avvirket i Sandefjord 19.-20/4 med 6 runder Monrad og betenkningstid 45 min. pr. spiller pr. parti.

Senior:

1. Svein Tore Fesche, Larvik 4½
2. Albert Schuitema, Larvik 4½
3. Einar Kjæmperud, Caissa 4
4. Trygve Nalum, Caissa 4
5. Martin Bogen, Tønsberg 3½
6. Gunnar Moe, Tønsberg 3½
7. Tord Høyhilder, Tønsberg 3
8. Bjørn Lund Nilson, Caissa 3

Junior:

1. Pål O. Liabøtrø, Tønsberg 3½
2. T. H. Andreassen, Tønsberg 3
3. Tor Roverud, Caissa 1½

Atter en gang er Trygve Nalum blitt suveren mester i Caissa. Han endte på 7½ poeng av 8. På de neste plassene: 2. Karl Erik Karlsson 5½ 3. Einar Kjæmperud 5 4. Bjørn Lund Nilson 5 Kl.A: 1. Peder Antonsen Kl.B: 1. Lars Aga 1.

En åpen vårcup etter utslagsmetoden er vunnet av Einar Kjæmperud etter finaleseier over Osc. E. Andersen.

Tord Høyhilder har vunnet klubbmesterskapet i Tønsberg s.k.

Østfold

Klubbmesterskapet i Fredrikstad Schakselskap er avsluttet: Kl.Mester: 1. Ola Pedersen 2. Eilert Pettersen 3-4. Eilif Hansen og Jan Ludvigsen Kl.A: 1. Gunnar Holmboe 2. Egil Andreassen 3. Bjørn Larsen Kl.B: 1. Øistein Eriksen Kl.Jun: 1. Svein Bjørnland

Resultatene i stikkampene om Østfoldmesterskapet 1975: 1. Paul Johansen 5½ 2. Petter Haugli 4½ 3. Jahn Hanssen 2

Klubbmesterskapet i Moss Schakklub er avsluttet: Kl.M: 1. Petter Haugli 8 2. Lars H. Lund 6 3. Jan A. Bjørgvik 6 4. Paul Johansen 5 5. Jahn Hanssen 5 Kl.A: 1. Tor Solberg 5 2. Erik Madsen 4½ 3. Kristian Kjenn 4 Kl.B: 1. Dan Bendixen 2. Morten Aspenstrand 3. Valter Rebo

Vårtturneringen i Rakkestad Sjakklubb er vunnet av Freddy Aamodt, mens en nybegynnerturnering med 12 deltakere er vunnet av Hans Carlo Haga på 9½ poeng. Lørdag 24/5 ble det arrangert en juniorturnering, hvor Kim H. Gundersen vant jr.A foran Erik Høidahl og Per Arne Solberg vant jr. B foran Terje Høidahl.

"Svensketurneringen" mellom Sarpsborg, Moss, Tanum og Strømstad ble i år avholdt i Strømstad. Sarpsborg og Moss hadde fra før to napp i vandrepokalene, og den som vant denne gang, ville få den til odel og eie.

1. Sarpsborg 4 p. (21½)
2. Moss 4 p. (18)
3. Tanum 4 p. (16½)
4. Strømstad 0 p.

Klubbmesterskap Indre Østfold: 1. Jonny Fossum 7 2. Per Sondresen 7 (1½-½ i stikkamp) 3. Erik Egeberg 6½ 4. Sverre Haug 6 Kl.A: 1. Gunnar Haug 6½ 2. Magnus Nygård 6½ 3. Johan Bunæs 6 Kl.B: 1. Hans Esbjerg 9 2. Olav Løken 8½

Østfoldmesterskapet i lyn i Halden 27/4 ble vunnet av Ola Pedersen, Fredrikstad foran Freddy Aamodt, Rakkestad og Sverre Haug, I.Østfold. Petter Haugli vant klasse A.

Vi er glade for at mange etterhvert sender oss resultater fra lokale sjakkbegivenheter. En rask oversikt over bidragsytere denne gang:

Dag Orseth, Magnus Aanstad, Kjell Johannessen, Roar Lindblom, Thomas Svendsen, Fred Westerby, Trond Nilssen, Odd Stangeland, Morten Trollaldalen, Thor Salen, Einar Kjæmperud, Jan Ludvigsen, Tore Geir Kristiansen, Kim Gundersen og Lajos Czilling.

Takk alle sammen! Og god sommer!

Psykologi ved brettet

Fra det russiske sjakkliv kom vi over følgende solskinnshistorie:

I en juniorturnering for jenter spilte de 10 år gamle Lanka og Tatjana mot hverandre. Etter en stund begynte sistnevnte å gråte, hun hadde satt dronningen sin i slag. Tårene fosser fra Tatjanas øyne, og hun vekker medlidenskap hos sin motspillereske. Lanka kommer i sterk tvil. Skal hun ta dronningen eller skal hun gi stakkars Tatjana en ny sjanse? Så vanskelig er avgjørelsen for henne at hun oppsøker turneringslederen, en kjent stormester. "Kamerat turneringsleder," sier hun, "Tatjana gråter fordi hun har satt dronningen sin i slag. Skal jeg ta den eller bør hun få gjøre trekket sitt om igjen?"

Stormesteren vil imidlertid ikke gi noe råd, men sier at hun selv må ta avgjørelsen. Lanka går tilbake til bordet, tenker seg om en stund og slår til sist motstanderens dronning. Plutselig stanser tårefloppen hos Tatjana, blikket klarner og hun trekker raskt Lf6 — Lankas konge er satt ettertrykkelig matt!

SISTE!

Idet bladet avsluttes får vi vite at Skøyenåsen Ungdomsskoles lag også har vunnet det nordiske mesterskapet

1975, som ble spilt i Oslo 13.-15/6. Finland ble nr. 2, Danmark nr. 3 og Sverige nr. 4. Vi gratulerer Skøyenåsen, og kommer tilbake til begivenheten i neste nummer.

NORGES - CUPEN 1975

spilles i september til december med landsfinale i Oslo lørdag 7. og søndag 8. december.

Endring fra cupen ifjor: Den totale betenkningstid blir 30 minutter pr. parti. Dvs. 15 minutter pr. spiller for deltagere fra samme klasse, ellers etter følgende tidshandicap: M.kl. - 1. kl. 12 min. - 18 min., M.kl. - 2.kl. 9 min. - 21 min., M.kl. - 3.kl. 6 min. - 24 min., 1.kl. - 2. kl. 12 min. - 18 min. osv.

3. klasse utgjøres kun av skolesjakkspillere som ikke anses å ha status som 2.kl. spillere. Landet deles inn i følgende soner med antall finaledeltagere i parentes: Oslo & omegn (13), Hedmark (3), Buskerud (3), Østfold (3), Vestfold (3), Telemark (1), Øst- og Vest-Agder (1), Rogaland (3), Bergen (3), Sogn & Fjordane (1), Møre & Romsdal (1), Sør-Trøndelag (1), Nordland (1), Troms (1), Finnmark (1) - ialt 40.

Norges-cupen er åpen for alle sjakkspillere, og man søker å få med flest mulig skolesjakkspillere og uorganiserte. Viktig at arrangørene legger det hele opp som en storstilet propagandaturnering, og informerer pressen og NRK's distriktskontorer.

Startavgiftene er: Klubb/steds-turneringer: kr 15,-, 7,50 og 5,00. Sone-finaler: kr 20,-, 10,- og 7,50. Landsfinalen: kr 40,-, 20,- og 10,-. 80% til NSF, 20% til den stedlige arrangør.

Til landsfinalen ydes preliminært for alle tilreisende fritt opphold fra lørdag til søndag under "Oslo-weekend", og betydelige reisetilskudd for "langveisfarende."

A. J. Eikrem

*****

● Ole Scott Knudsen, Oslo Schakselskap er uttatt til å representere Norges Sjakkforbund ved Juniorverdensmesterskapet 1975.

● Morten Trollalden, Skiens Sjakkklubb, er uttatt til å representere Norges Sjakkforbund ved "Det åpne Danske Juniormesterskap 1975" i Grinsted, 23. til 29. juni.

● Morten Groth, Harstad Sjakkklubb, er uttatt til å representere Norges Sjakkforbund ved "Cadet-Verdensmesterskapet 1975" i Creil, ved Paris, 2. til 13. juli.

● Stein Jensen, Harstad Sjakkklubb, er uttatt til å representere Norges Sjakkforbund ved "Den 2. Internasjonale ECI-turnering" i Beklo, Belgia, 1. til 9. august.

● Eivind Poulsson, Oslo Schakselskap, er uttatt til å representere Norges Sjakkforbund i "radiolandskampen" som begynner 1. september.

Hammerfest Sjakkklubb meddeler at man dessverre har sett seg nødsaget til å avlyse den bebudede stormesterturnering i september.

Den 5. juli, altså kongressdagen i Oslo smeller startskuddet for et større medlemslotteri i Norges Sjakkforbund. Det legges ut 5000 lodder á kr. 5,-. Alle klubber bør være forpliktet til å selge etter sitt medlemstall! Hovedgevinst: Opphold i 5 døgn for 2 under Det åpne NM på Gausdal 1976. Verdi kr. 1000,-. Videre: 25 sett brikker/brett, de store, flotte spanske (á kr. 200,- i verdi), 25 "Torn-uret" (á kr. 200,-) og 100 sett brikker/brett, kongen 93 mm høy, i plast m/vinylbrett (kr. 30,- pr. stk.) Premier til beste lodd-selger-klubber!

Initiativtaker og lotterigeneral er Kaare Olsen, medlemmer av komitéen Arnold J. og Esther Eikrem. Lotteriet er satt i gang for å sikre utgivelsen av Norsk Sjakkblad. La det bli den suksessen man håper på! *

Nye klubber i Norges Sjakkforbund: Førde Sjakkklubb, Sogndal Sjakkklubb og Årdal Sjakkklubb i Sogn og Fjordane, Sjakkklubben "Fnatt" i Oslo.

GAUSDAL 1975

Det åpne Norgesmesterskapet 1975 på Gausdal ble en interessant turnering, og langt jevnere enn man på forhånd hadde grunn til å vente.

De topprattede IM-er Marić og Spassov lå naturligvis høyt oppe hele veien, men var ikke mer dominerende i landskapet enn at de f. eks. begge ble uten poeng i siste runde. Og de fem IM-titulerte utlendingene som deltok, ble spredd uventet godt utover resultatlista - fra Spassov på delt 1. plass og 7 poeng til Gereben (Sveits) som ca. nr. 35 med 5 poeng av 9. Vi anbefaler en nærmere granskning av listene på side 42 i i Norsk Sjakkblad nr. 2.

I en slik turnering med spillere av mange ulike kategorier i én gruppe forekommer det litt av hvert på det sjakklike plan: Bra partier, morsomme situasjoner, utsøkte trekk, forspilte sjanser og til tider rene "bukkekavalkader", det hele i en sjarmende demokratisk blanding.

Av en enorm mengde partier har vi forsøkt å plukke ut en del "godbiter" som av en eller annen grunn tåler dagens lys eller bør bevares for ettertida. På visse måter er utvalget ikke representativt. Turneringsvinneren György Rajna er f. eks. kun representert med sitt eneste tapsparti i turneringen. Det samme gjelder Heim, og Kristiansen er ikke med i kavalkaden i det hele tatt. Derimot er de tre høyest (og temmelig høyt) plasserte svenskene, Nils Gustaf Renman, Gøran Rørvall og Lars Karlsson (beste junior) å finne med hvert sitt solide gevinstparti. Vi presenterer også Rolf H. Kvasheim, Oslo Schakselskap som med sin 18. plass sto for en av de mest positive norske prestasjoner denne gang.

Over til 1. runde der diverse spurver skulle få prøve seg i tranedansen. Slikt går gjerne mindre bra, men det viste seg å bli flere hederlige unntak på Gausdal. Stein Sollid, Akademisk slo selveste Kristian Sköld, og Erland Henriksen, Sjakkkameratene kunne notere ett poeng mot den danske veteran Holger Norman-Hansen, som fortsatt har en betydelig spillestyrke. Hedrende omtale også til Roar Lindblom, Arne Lien og Kjell Nilsen for remisier mot Spassov, Filipowicz og Garcia-Palermo.

Den som imidlertid virkelig fikk valset en mer berømt motstander ned, var Paul Johansen fra Moss i følgende parti:

CARO-KANN

Hvit: Paul Johansen

Svart: Ernö Gereben IM, Sveits

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 g6 4.Ld3 dxe4 5.Sxe4 Lg7 6.c3 Sd7 7.De2 Sdf6 8.f3 Sd5 9.Lg5 Dc7 10.g3 Lh6 11.Lxh6 Sxh6 12.c4 Sb4 13. Lb1 Sf5 14.Dd2 Sa6 15.Se2 0-0 16.g4 Sd6 17.h4 f5 18.h5 fxe4

To ungdommer fra Namsos, Johan Berg (til h.) og Bo Olsson sikret dobbeltseier i klasse 2 med henholdsvis 5 og 4 poeng. Man må ikke være overrasket om man hører mer fra den kanten! Her etter premieutdelingen søndag.

19.hxg6 hxg6 20.c5 Sf7 21.Lxe4 e5 22.Lxg6 De7 23.0-0-0 Df6 24. Le4 Td8 25.g5 De7 26.g6 Sg5 27. Tdg1 Sh3 28.Dh6 Dg7 29.Txh3 Lxh3 30.Dxh3 Sc7 31.Sg3 Txd4 32.Sf5 Dh8 33.Dxh8+ Kxh8 34.g7+ Kg8 35. Sh6 matt 1-0

Herfra overtar Arne Zwaig ordet:

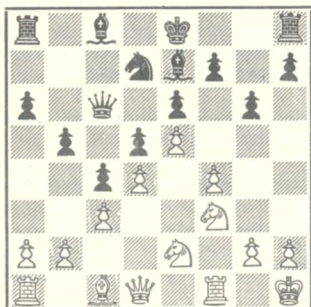
RUNDE 1.

SICILIANSK

Hvit: Nico Hoppel, Nederland

Svart: Lars Karlsson, Sverige

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.f4 e6 4.Sf3
d5 5.Lb5 Sf6 6.e5 Sd7 7.d3 Le7
8.0-0 g6 9.Kh1 Dc7 10.Se2 a6 11.
Lxc6 Dxc6 12.c3 b5 13.d4 c4?

Med sitt siste trekk vanskelig-
gjorde Karlsson sitt spill på
dronningfløyen. Imidlertid opp-
veies nå dette av Hoppels over-
ivrige framstøt på den motsatte
fløy.

14.g4? h5!

Takket være den hvite kongens
uheldige plassering umuliggjøres
forsvarstrekket h3 som ville
holdt bondestrukturen intakt.
Hoppel ser seg derfor nødt til å
"sjanse" på et gjennombrudd som
det hadde vært riktigere å ar-
beide framover mot på lengre
sikt.

15.f5?! hxc4 16.fxe6 fxe6 17.Sg5
Sxe5!

Et solid kontraslag som kullkas-
ter alle hvits forhåpninger om
angrep.

18.dxe5 d4+ 19.Lg1 Lb7 20.Sf4

Dh1+ 21.Kf2 Dxb2+ 22.Ke1 Dg3+

23.Kd2 Th2+ 0-1

Motangrepet gir full materiell
uttelling.

RUNDE 2.

SPANSK

Hvit: Pär Hammargren, Sverige

Svart: Stein Sollid

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 f5 4.d4

Med dette framstøtet er hvit
ifølge Keres nærmest tvunget til
å ofre offiser for å ha utsikt
til fordel.

4. - fxe4 5.Sxe5 Sxe5 6.dxe5 c6

7.Sc3 cxb5 8.Sxe4 d5 9.exd6 Sf6

10.0-0!?

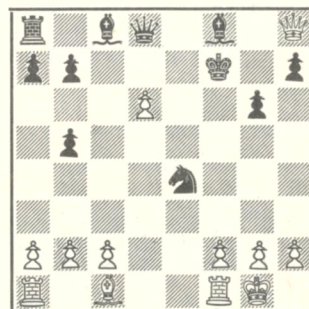
En avvikelse fra det normale 10.
Dd4. I et parti Kaiszauri-Maric,
Sandefjord 1975, fortsatte svart
med Kofmans anbefaling Le7, alt-
så: 10.Dd4 Le7 11.Lg5 Lf5 12.Sg3
Lxc2 13.Dd2 Dxd6 14.Dxc2 De5+
med omtrent likt spill.
Teksttrekket ble først spilt av
Karlsson mot Jansson i 1971 og
er av Keres forsynt med et ut-
ropstegn.

10. - Sxe4

Keres foreslår 10. - Kf7 som en
mulig forsterkning uten å angi
noe mer. Det kan da følge a)11.
Df3 Lg4 12.Sg5+ Kg6 13.Dxb7 Ld7
og hvits angrep slår neppe
igjennom, b)11.Lf4 Lf5 12.Sg5+
Kg6 med uklart spill, c)11.Sxf6
gxf6 12.Dh5+ Kg8 13.Td1 Ld7 14.
Td3 Le8 15.Tg3+ Lg7 16.Txg7+
Kxg7 17.Lh6+ Kg8 18.Dg4+ Lg6 19.
De6+ med evig sjakk.

11.Dh5+ g6 12.De5+ Kf7 13.Dxb8

Samme stilling oppstod i partiet
Karlsson-Jansson som fortsatte
13. - Dxd6 14.Dxb7+ Lg7 15.Lh6
med fordel for hvit.

13. - Lf5(?)

Best er sannsynligvis 13. - Sf6!
som truer dronningfangst med
Dxd6(d7) etterfulgt av Lg7. Det
kan følge 14.Lg5 Le6 (eller 14. -
Dxd6 15.Tad1 Db6 16.Dxf6+ Dxf6 -
17.Lxf6 Kxf6 18.Td8 Le7 19.Th8
Kg7 med minst remis) og svart
har muligheter for et fordelak-
tig sluttspill.

14.Dxb7+ Lg7 15.Lh6 Df6 16.Tad1

Td8?

Nødvendig var 16. - Th8 17.Dxg7+
Dxg7 18.Lxg7 Kxg7 med visse mu-
ligheter for svart i sluttspill-
let.

17.Tfe1

Truer 18.g4.

17. - Txd6? 18.Txd6 Sxd6 19.Lxg7

Dxg7 20.Te7+ 1-0

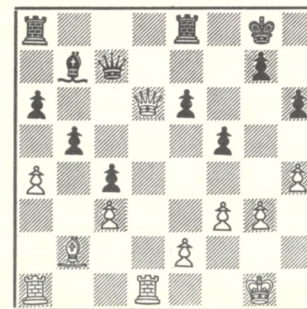
RUNDE 4.

DRONNINGGAMBIT

Hvit: Yngvar Barda

Svart: Rolf Kvasseheim

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c6 4.Sf3
dxc4 5.a4 Lb4 6.g3 b5 7.Lg2 Lb7
8.0-0 a6 9.Se5 f6 10.Sf3 Se7 11.
Dc2 0-0 12.De4 Dc8 13.Lh3 f5 14.
De5 Sg6 15.De3 Te8 16.Lg2 Sd7
17.h4 Sf6 18.Dg5 Lxc3 19.bxc3
Se4 20.De3 Se7 21.Lb2 Sd5 22.Dc1
c5 23.Sd2 Sdf6 24.Sxe4 Sxe4 25.
Lxe4 Lxe4 26.dxc5 Dxc5 27.Dg5
Lb7 28.Tfd1 h6 29.Dd2 Dc6 30.f3
Dc7 31.Dd6

Vi sitter med følelsen av at
Barda gjennom store deler av

partiet har gjort sitt beste for
å lokke fram gode trekk av sin
motstander. Kvasseheim har til
gjengjeld hele tiden spilt
presist og sterkt. Fortsettelsen
går i samme stil, skjønt Barda
vel egentlig her hadde ment å
lokke fram dronningavbytte med
bonde mer for svart.

31. - Df7!

Pga. støttepunktet d5 og svekkel-
sene i hvits kongestilling er
dette bondeofferet berettiget.

32.axb5 axb5 33.Db6 Ld5 34.Txa8

Txa8 35.Dxb5(?) Dc7!

Kombinerer elegant dobbeltruse-
len Dxg3 og Tb8 trass i hvits
følgende mulighet:

36.Txd5!?

Eneste sjanse.

36. - Tb8! 37.Dc5 Dxg3+ 38.Kf1

exd5 39.Dxd5+ Kh8 40.Lc1 Dxb4

Resten er enkelt.

41.Kg2 f4 42.De5 Dg3+ 43.Kf1 Tb1
44.De8+ Kh7 45.De4+ Dg6 46.Dxf4
Dc2 0-1

FRANSK

Hvit: György Rajna, Ungarn

Svart: Nils G. Renman, Sverige

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.Se2

En fortsettelse som vanligvis
ikke skal gi svart store proble-
mer.

4. - dxe4 5.a3 Le7 6.Sxe4 Sf6 7.

S2g3 0-0 8.Le3?

Bedre er 8.Le2 som angitt av
Keres. Nå griper svensken raskt
initiativet.

8. - Sxe4 9.Sxe4 f5! 10.Sc5 f4

11.Lc1 Lxc5 12.dxc5 Dg5 13.Dd4?

Her var 13.g3 nødvendig for å
unngå kompensasjonsløst materi-
altap. F.eks. 13. - De5+ 14.De2
Dd5 15.Tg1 med interessant
spill.

13. - Sc6 14.Dc3 a5 15.Ld2 Tf5!

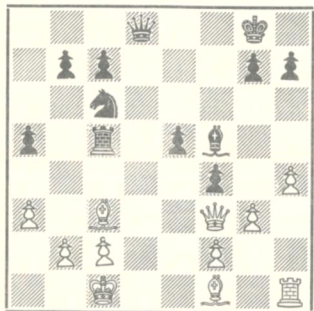
Dermed ryker en bonde.

16.0-0-0 Txc5 17.h4 De7 18.Df3

e5(?)

Her var vel straks 18. - Sd4! direkte avgjørende.

19.Lc3 Lf5 20.Td2 Td8 21.Txd8+ Dxd8 22.g3(?)

22. - Lxc2!

Kler hvits konge naken.

23.gxf4 Lf5 24.fxe5 Sd4 25.Dxb7 a4! 26.Kd2

Det truet matt/dronninggevinst med Sb3.

26. - Sc2+ 27.Kc1 Sa1! 28.Lh3

Søker minimal kompensasjon for dronningen etter 28. - Sb3+.

28. - Lxh3! 29.Txh3 Sb3+ 30.Kc2

Dd2+ 0 - 1

SICILIANSK

Hvit: Sverre Heim

Svart: Lubtscho Spassov, Bulg.

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.

Sxd4 Sc6 5.Sc3 d6 6.Le3 Sf6 7.

Lc4 Le7 8.De2 O-O 9.O-O-O Dc7

10.Lb3 a6

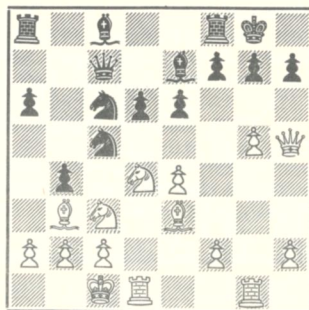
Spillerne har kommet inn i en variant som ser ut til å være svært populær for tiden.

11.Thg1

Eller 11.g4 Sxd4 12.Txd4 b5 13.g5 Sd7 f4.

11. - Sd7 12.g4 Sc5 13.g5 b5 14.

Dh5 b4

Denne stillingen oppstod i partiet Vaisman-Georghiu, Romania 1974, som fortsatte 15.Tg3! (idé 16.Th3 h6 17.Tg1!) 15. - Sxb3+ 16.axb3 g6 17.Dh6 f6 18.Sxc6 Dxc6 19.Tdg1 f5 20.Ld4 e5 21.Sd5 med fordel for hvit.

15.Sa4(?) Ld7 16.Sxc5 Sxd4! 17. Sxd7

På 17.Lxd4 dxc5 18.Lf6 Lb5 er svart i fordel (19.Dh6? Df4+ 20.Kb1 Lxf6); eller 18.Lxg7 Kxg7 19.Tg4 Tg8 og svart vant hurtig, Sanz-Georghiu, Torremolinos 1974.

17. - Sxb3+ 18.axb3 Tfc8!

Ødelegger det hvite offisersspillet på kongefløyen. Hvis 18. - Dxd7, var 19.Tg3 med idéen Th3 sterkt.

19.Lc5 Dxd7 20.Lxb4 Db7 21.Lc3

Dxe4

Etter avviklingen står partene riktignok likt materielt, men Spassov har likevel en klar fordel takket være sin gunstige bondestilling.

22.Td4 Df5 23.Dg4 Tc5

Hullene i den hvite stillingen som skyldes at bøndene står på gal farge, tvinger hvit over i forsvar.

24.f4 Tac8 25.h4 Dxc4 26.Txc4 h5!

27.Tg1 Kh7 28.Kd2 T8c6 29.Ta1

Ld8 30.Tca4 a5 31.Tc1 Kg6 32.Ld4

Tf5 33.Le3 Td5+ 34.Ke2 Tb5 35.

Ld4(?)

Bedre var Kf3 eller Ld2, men svart truet med en ubehagelig

Tre favoritter som bare delvis innfridde. Garcia-Palermo fra Argentina er opplagt en sterkere spiller enn plasseringen tilsier. Videre mot høyre sitter IM-ene Spassov, Bulgaria og Marić, Jugoslavia, kjente navn internasjonalt.

inntrengning med kongen over f5.

35. - Txb3! 36.cxb3 37.Tc4 Txc4

38.bxc4 Kf5

Med bonde over i likefarget løpersluttspill og motpartens bønder for en stor del fastlagt på feil farge, er resten bare sluttspillsteknikk for Spassov.

39.Kf3 f6 40.b3 e5 41.fxe5 dxe5 42.Lc3 Ke6 43.Ke4 f5+ 44.Kf3 g6 45.Ke3 Lb6+ 46.Kf3 Lc7 47.Le1 Kd6 48.Lf2 Kc6 49.Ke2 Lb6 50.Lg3 Ld4 51.Le1 a4! 52.bxa4 Kc5 0-1

RUNDE 5.

ALJECHIN

Hvit: Stein Sollid

Svart: Alvin B. Hansen

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.c4 Sb6 4.d4

d6 5.f4 dxe5 6.fxe5 Lf5 7.Sc3 e6

8.Sf3 Lb4!?

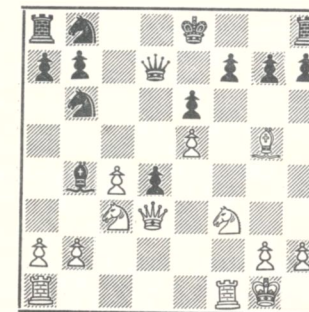
En omstridt variant i Aljechins forsvar som utsetter Sc6 for først å kunne angripe hvits sentrum med c7-c5.

9.Lg5! Dd7 10.Ld3!?

Boleslavski anbefaler 10.Db3!, mens Suetin spilte 10.Dd2 i et parti mot Bagirov.

10. - Lxd3 11.Dxd3 c5 12.O-O cxd4

Bedre var sannsynligvis 12. - Lxc3, men fortsatt med gode utsikter til fordel for hvit.

Fra nå av fortsetter Sollid i ren stormesterstil:

13.Se4! Sa6

Det truet c5.

14.Lf6! Kf8

Eller 14. - Sc5 15.Sxc5 Lxc5 16. Lxg7 Tg8 17.Dxh7 O-O-O 18.Sg5 med avgjørende fordel for hvit.

15.Lxg7+! Kxg7 16.Sfg5 Sc5

På 16. - Taf8 er 17.Dg3 direkte avgjørende.

17.Dg3 Kf8 18.Txf7+

Eller 18.Sxf7 med vel så stor effekt.

18. - Dxf7 19.Sxf7 Sxe4 20.Df3 Sd2 21.Df6 Le7 22.Df4!

Tårngevinsten er dermed sikret, og resten er plankekjøring.

22. - Kg7 23.Sxh8 Kxh8 24.Dxd2 Td8 25.Dd3 Sd7 26.Tf1 Sxe5 27. De4 Sg6 28.Dxe6 d3 29.Td1 d2 30. De3 Lb4 31.a3 1-0

RUNDE 6.

SICILIANSK

Hvit: Erhard Frolik, V.-Tyskl.

Svart: Tom Bothner

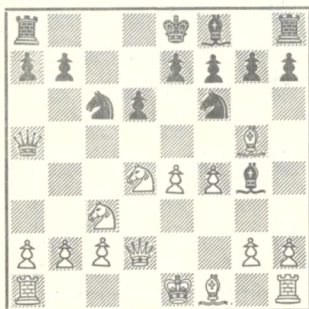
1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.

Sxd4 d6 5.Sc3 Sf6 6.Lg5 Lg4!?

En nyhet ?!

7.Dd2 Da5?! 8.f4?

Bedre var 8.Sb3. Nå starter et fornøyeelig fyrverkeri, og det er ikke bare en enslig kinaputt som blir smelt av, men noen ekstra langvarige gresshopper.

8. - Sxe4! 9.Sxc6

Tvunget da 9.Sxe4 Dxd2 etterfulgt av Sxd4 taper bonde uten kompensasjon.

9. - Dxc3! 10.bxc3 Sxd2 11.Lb5!

a6

Vel så godt var kanskje 11. - Ld7 12.Sxa7 Txa7 osv. eller 12. - Sf3+.

12.Sxe7+ axb5 13.Sd5 Sf3+! 14.

gxf3 Lxf3 15.Sc7+ Kd7 16.Sxa8

Lxh1 17.c4

17.0-0-0 bød på større motsjanser.

17. - bxc4 18.Sb6+ Kc7 19.Sxc4 d5

Bothner har en sunn merbonde og alle muligheter til å trekke det lengste strået etter den interessante slagvekslingen.

20.Se3 Lc5 21.Kd2 Lxe3+(?)

Det var unødvendig å kvitte seg med løperparet så fort.

22.Kxe3 Te8+ 23.Kd4?

Bedre var 23.Kd2.

23. - Te4+ 24.Kd3 Lf3 25.Lh4 Kc6

26.Lg3 f5 27.c3 Le2+ 28.Kd2 Lc4

29.Te1

Pga. nølende spill med kongen, må nok en bonde ofres på utviklingens alter.

29. - Lxa2 30.Txe4 fxe4 31.Lf2 g6

32.Ld4 Kb5 33.Ke3 Kc4 34.Le5 b5

35.Ld4 b4 35.cxb4 Kxb4 37.h4

Kc4(?)

Svarts eneste sjanse lå i oppstillingen Kg3;Ld4;Bf4,h4 - Kf5;Lb5;Bd5,e4,g6,h7 som kunne nås etter 37. - Kb5. Her må svart ofre en bonde for å komme igjenom: 1. - e3 2.Lxe3 Ke4 3.Kf2. Men heller ikke i denne stillingen tror jeg Bothner hadde hatt mer enn et halvpoeng å hente. F.eks. 3. - d4 4.Lc1 Kd3 5. Ke1, og svart har ikke nok å spille på.

38.h5!

$\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$

Fastlegger resultatet, da 38. - gxh5 taper (f-bonden går rett inn). Når h-bøndene er byttet, dekker hvits konge alt på e3.

RUNDE 8.

FRANSK

Hvit: Michael Nykopp, Finland

Svart: Thor Støre

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5

Sfd7 5.Ld3 c5 6.c3 b6

En idé av Botwinnik; løperen

skal byttes av på a6.

7.De2?

Dronningtrekket forhindrer bare utviklingen av egen springer.

7. - Sc6! 8.Sgf3 Dc7?

Hvorfor ikke straks 8. - cxd4 9. cxd4 Sb4! ?

9.0-0?

Hvit burde ha forhindret den nevnte plan med 9.a3.

9. - cxd4 10.cxd4 Sb4! 11.Sb3

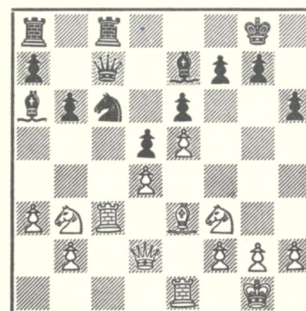
Sxd3 12.Dxd3 Sb8

Godt var også 12. - a5 med samme idé eller 12. - Dc4.

13.Te1 La6 14.Dd1 Sc6 15.a3 h6

16.Le3 Le7 17.Tac1 0-0 18.Dd2

Tfc8 19.Tc3

19. - Dd7??

En distraksjon som må betales dyrt. Støre glemmer at tårnet også sikter mot kongefløyen. Med 19. - Lf8 var svarts stilling fortsatt å foretrekke.

20.Lxh6! gxh6 21.Dxh6 Lf8 22.Dh5!

Resten av angrepet spiller seg selv.

22. - Lg7 23.Sg5 De8 24.Tg3 Se7

25.Dh7+ Kf8 26.Sxe6+ 1-0

RUNDE 9.

ALJECHIN

Hvit: Göran Rörvall, Sverige

Svart: Heinz Lehmann, V.-Tyskl.

Med delt 1.-4. plass innfridde Erling Kristiansen forventningene. Han slo IM Marić, Jugoslavia i siste runde.

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.Sf3 dxe5 5.Sxe5 g6

En anbefaling av Bent Larsen.

6.Lc4 Le6 7.0-0

Bent Larsen tar bare i betraktning 7.Sc3.

7. - Lg7 8.Sd2

Rörvall synes å ha funnet en sunn plan for å beholde den posisjonelle overvekten.

8. - 0-0 9.Sdf3 c6 10.Te1 Sd7 11.

Lb3 Sxe5 12.Sxe5 Dc8 13.Df3 a5

14.c4!

Dette trekket i kombinasjon med det neste gir hvit en fordelaktig plan å spille på i sentrum, nemlig bruddet på d6.

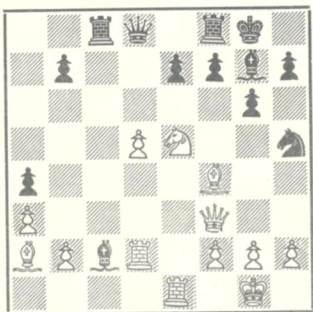
14. - Sf6 15.d5 cxd5 16.cxd5 Lf5

17.a3 a4 18.La2 Dd8 19.Lf4 Tc8

20.Tad1 Lc2 21.Td2 Sh5

21. - Se8 kunne besvares med 22.

Sc6! bxc6 23.dxc6 og Txc2 med bondegevinst.

22.d6!

Tidspunktet er kommet for det avgjørende gjennombrudd. Alle hvits offiserer står i idealstillinger, mens svarts er noe ukoordinert takket være plassmangelen i forsvaret.

22. - exd6

På 22. - Sxf4 avgjør bl.a. 23. Sxf7 Txf7 24.Lxf7+ Kxf7 25.Dxf4+ Kg8 26.dxe7 De8 27.Td8! Txd8 28.exd8D Dxd8 29.Dc4+ og Dxc2 med kvalitet og bonde over.

23.Sxf7! Da5

Eller 23. - Txf7 som taper direkte etter 24.Lxf7+ Kxf7 25.Dd5+.

24.Sxd6+ Kh8 25.Sf7+ Kg8 26.Te5!

Med idéen 26. - Lxe5 27.Lxe5! Dxd2 - dekker h6, men... - 28. Sh6++ matt.

26. - Tc5 27.Txc5 Dxc5 28.Ld6 Te8

29.Se5+ 1 - 0

Turneringer - ute og hjemme

Arne Zwaig har akseptert en innbydelse til å spille i en stormesterturnering i den jugoslaviske byen Bajmok, i tida 15. juli til 3. august.

Vi minner igjen om NORDISK TURNERING 1975 som spilles på Park Hotel i Sandefjord l. til 10. august. Startkontingent: Mesterskapsklassen kr. 150, dame- og almenklassen kr 50, pensjonister og juniorer i almenklassen kr 25.

NB: De som ikke overholder påmeldingsfristen, 30. juni, må betale 20% ekstra i startavgift.

Opplysninger i Norsk Sjakkeblad nr. 1 og/eller fra Presidenten.

Leif Øgaard har akseptert en invitasjon til stormesterturneringen i Manilla, 1. -19. oktober. 12-14 stormestere vil delta!

Kampklubben i København har invitert Norges Sjakkeforbund til å sende enten Arne Zwaig eller Leif Øgaard til sin stormesterturnering, 5.-24.10. d.å.

Sandnes Sjakkeklubb vil sammen med NSF arrangere en internasjonal juniorturnering i Sandnes i nyttårshelga 1975/76.

Astoria Hotel og Hamar Sjakkeselskap arrangerer "Det åpne NM i hurtigsjakk 1976" på Astoria, Hamar lørdag 10. og søndag 11. januar n.å.

"Astoria Chess International 1976" spilles i dagene 12. til 18.januar og vil kvalifisere for IM-tittel/napp.

Sjakkeklubben "Jarl" er tildelt arrangementet av "Det åpne NM 1976" som spilles på Gausdal Høifjellshotel i dagene 20. til 25.april. En rekke kjente IM-er vil bli invitert.

"Reinbouw Schaaktoernooi", Velp, Nederland 31/7-10/8. "Gruppe A" er Det åpne Hollandske mesterskap. 9 runder Schweizer. Startavgift 85 gylden. 1. pr: 1500 g., 2. pr. 1000 osv. "Gruppe B-turneringer" (almenkl.) 4/8 -9/8. Gode campingmuligheter. Norsk Sjakkeblad gir nærmere opplysninger.

Nordisk 6-landskamp 1975, Hinås Fritidsgård mellom Gøteborg/Borås 22. -26. september. 4 seniorer, 1 dame, 1 junior.

Sandefjord Chess International 1976 på Park i dagene 11. -18.april. Internasjonal juniorturnering spilles samtidig.

Oslo og Omegn Sjakkekrets planlegger en større jubileumsturnering til høsten i anledning sitt 50-årsjubileum.

Det blir en vane

For tredje år på rad har Gunnar Johnsen, Hammerfest (tidligere Tromsø og Narvik og fra høsten 1975 Kirkenes) sikret seg det nordnorske mesterskapet i sjakk. Som landsdelens eneste representant i Eliteklassen var han en meget klar favoritt. Mesterskapet ble spilt i Kirkenes i dagene 8.,9. og 10.mai. Aldri før har det nordnorske mesterskapet vært spilt nord for Tromsø, så det var en stor begivenhet for sjakken i Finnmark fylke. Turneringen samlet 78 deltakere.

På de 6 rundene vant Gunnar Johnsen 5 partier, men i 4.runde måtte han bite i gresset for Harstads sterke juniorspiller Stein Jensen, som da også sikret seg 2.plassen i mesterskapet. Det følgende partiet med mesteren i hovedrollen er hentet fra femte runde.

Mottatt DRONNINGGAMBIT

Hvit: Gunnar Johnsen
Svart: Frans Larsen

1. Sf3 d5 2. c4 dxc4 3. e3 Sf6 4. Lxc4 e6 5. 0-0 Le7 6. d4 c5 7. De2 a6 8. dxc5 Lxc5 9. e4! 0-0 10. Lg5 Le7 11. Td1 De8 (Sf7 !?) 12. Sc3 b5 13. e5! bxc4 14. exf6 Lxf6 15. Lxf6 gxf6 16. Td4 f5 17. Tel f6 18. Sd5 Ta7 19. Sb6 e5 20. Sxc8 21. Txc4 Tc7 22. Txc7 Dxc7 23. Sh4 Dd7 24. Td1 De6 25. Dh5 Df7 26. Dxf7+ Kxf7 27. Sxf5 Ke6 28. Sg7+ Ke7 29. Sf5+ Ke6 30. Se3 Sc6 31. Tc1 Kd6? (31. - Sd4) 32. Sf5+ Ke6? (32. -Kd5 er tross alt bedre) 33. Txc6+ Kxf5 34. Txa6 +- Tc8 35. g3 Tc2 36. Tb6 h5 37. h4 Tc1+ 38. Kg2 Tc2 39. a4 e4 40. Tb5+ Kg4 41. Tb4 Kf5 42. Kf1 Ke5 43. a5 f5 44. a6 Tc5 45. a7 Ta5 46. Tb5+ oppgitt 1-0

Fra partiet Gunnar Johnsen (til v.) - Frans Larsen i NNM.

Kl. Mester: 1. Gunnar Johnsen, Hammerfest 5 2. Stein Jensen, Harstad 4 (21) 3. Morten Groth, Harstad 4 (20,5) 4. Erling Iversland, Harstad 4 (18,5) 5. Frans Larsen, Tromsø 3 6. Hallvard Tjelmeland, Tromsø 2½

Kl. I: 1. Reidar Jensen, Tromsø 4½ 2. Kjetil Volla, Bodø 4 (21) 3. Karl Arthur Larsen, Kirkenes 4 (20) 4. Carl Henrik Amundsen, Hammerfest 3½ 5. Erling Fløtten, Kirkenes 3½ (19) 6. Harald Nilssen, Kirkenes 3

Kl. II: 1. Kjell Figenschou, Kirkenes 5 2. Harald Oldernes Vadsø 4½ 3. Olaf Andersen, Vadsø 4 (22) 4. Svein Kristiansen, Vadsø 4 (20,5)

Kl. III: 1. Josef Blasche, Tromsø 5 2. Svein Børre Johnsen, Kirkenes 4½

Eldre junior: 1. Are Rønning, Vardø 5 (22,5) 2. Svein H. Johnsen, Vadsø 5 (19)
Yngre junior: 1. Jan P. Solhaug, Kirkenes 5 (21) 2. Bengt Eriksen, Kirkenes 5

Opprør i norsk lagsjakk

Sjakkklubben "Fischer", Oslo		2½	3½	3½	9½
1	Arne Zwaig	1	1	1	
	Svein Johannessen	1	½	1	
	Terje Wibe	½	1	1	
	Gunnar O. Solberg	0	1	½	
	Peter Ilyes		1		
Ferenc Seres					
Oslo Schakselskap		1½	3	2½	7
2	Leif Øgaard	0	0	½	
	Eivind Poulsson	0	1	0	
	Ragnar Hoen	½	1	1	
	Erling Kristiansen	1	1	1	
	Ole Chr. Moen			1	
Steinar Lindblom					
Bergens Schakkubb		½	1	2½	4
3	Sverre Heim	0	1	1	
	Magne Følling	½	0	0	
	Helge Gundersen	0	0	0	
	Eivind Stensholt	0	0	½	
	Erling Steigum	0			
Sjakkklubben "Jarl", Trondheim		½	1½	1½	3½
4	Arne Schjøsby	0	½	0	
	Dan Harald Fosse	0	1	0	
	Alvin B. Hansen	0	0	1	
	Bjørn Heggheim	½	0	½	
	Arnold J. Eikrem				

Alle visste at kampen om NM-tittelen for lag kom til å stå mellom det "aristokratiske" Oslo Schakselskap og den "opprørske" Sjakkklubben "Fischer". Sistnevnte har jo etter hvert bygd opp et lag sterkt nok til å detronisere noen og enhver fra en hvilken som helst trone. Imidlertid tok de fleste feil i at avgjørelsen ville falle på bord 3 og 4. Naturlig nok kalkulerte man med jevnspilte partier mellom henholdsvis Øgaard - Zwaig og Poulsson - Johannessen, og dermed fikk "Selskapet" et lite favorittstempel grunnet Fischers - på papiret - svakere fjerdebord.

Den gang ei. Papirtigere er og blir papirtigere. Ikke skal vi hevde at resultatene viser noe individuelt styrkeforhold i norsk sjakk idag. Heller ikke skal vi påstå noe om dagsform og dennes eventuelle betydning. Døg vil vi ikke utelukke noen av disse muligheter. Faktum er i alle fall at Fischer vant 2-0 i de nevnte topp-oppgjør, og dermed falt enhver pro-Selskapet kalkulasjon til jorden. Og Oslo Schakselskaps taktiske lagoppstilling med Kristiansen på fjerdebord ble helt betydningsløs.

Zwaig ble altså eneste spiller med 3 poeng, og om vi skulle bli spurt om hvem som er Norges sterkeste spiller for tiden ville vi påpeke nettopp dette som et argu-

ment. Vår eventuelle motpart ville vel da hevde at Øgaard var ute av slag, og at enhver må få lov til å ha en helsvart week-end.

Har "Fischer" med dette overtatt hegemoniet i norsk sjakk? Tja. Det evig uløselige problem: Hvem var best skøytefører av sprinteren Grisjin og langdistanseløperen "Kuppert"? Overført: Hvilken klubb er best, den som har Norgesmesteren, den med best 4-mannslag eller den med best 10-mannslag? Sikkert er det at Oslo Schakselskap ikke lenger er noen "Super-Leeds" i norsk sjakk. Men som Leif Øgaard sa: "Vi har ikke tapt hegemoniet, bare lånt det bort."

Klart skulle på midten av tabellen, men gode enkeltprestasjoner både hos Bergens SK og SK "Jarl." Heim befestet sin posisjon som solid elitespiller, og gjensynet med Arne Schjøsby og Dan Harald Fosse var overordentlig hyggelig. To desiderte toppspillere som vi håper å se i NM's Mester Kandidatklasse.

Fra NM lag, OSS-Fischer. Øgaards engstelige blick mot Zwaigs donna på h6 er berettiget. Bakspillerne, Tiller og Mundal, plukker gullkorn fra dette partiet, samt fra Poulsson-Svein J. ved siden av.

RUNDE 3.

SPANSK

Hvit: Sverre Heim, Bergen SK

Svart: Arne Zwaig, SK Fischer

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4

b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.

Lxg8 Txg8 9.b4!?

En interessant teoretisk nyhet som angriper svarts sårbare

dronningfløy på en ny måte. Tidligere er forsøkt 9.a4, og det kan følge 9.-b4 10.c3 c5 11.cxb4 cxb4 12.Sbd2 med vanskelig spill.

9.-Sc4

På 9.-Sc6 ser 10.d5 Se7 (10.-Sxb4?? 11.a3!) 11.a4 ut til å være fordelaktig for hvit.

10.Sbd2 Sb6?!

Bedre var sannsynligvis 10.-

Sxd2.

11.c4! bxc4

Det truet innslag på b5 etterfulgt av Db3.

12.a4 Le6 13.a5?

Unødvendig. Bedre var først det fleksible 13.Dc2 eventuelt etterfulgt av d4-d5.

13. - Sc8!

Sikter mot hullet på b5.

14.Dc2 Tb8 15.Tb1 Sa7 16.Sxc4

Dc8!

Et fleksibelt trekk som legger - om ikke annet - psykologiske hindringer i veien for den naturlige manøvreren Sc4-e3-d5 (17. Se3 Db7).

17.Le3(?)

Truer riktignok offisersgevinst med 18.d5, men hvit burde nok likevel ha spilt på den nevnte plan.

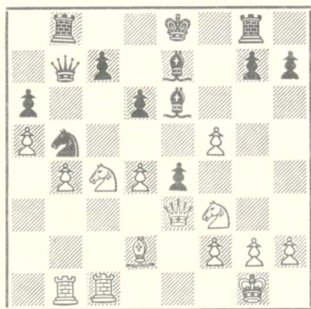
17. - Sb5 18.Tfc1 Le7 19.Dd3 Db7

Det truet dxe5 etterfulgt av Sc4-b6-d5.

Hvit er kommet til en skillevei. Det er tydelig at han ikke kan forsterke sitt posisjonelle trykkspill, og samtidig trues f5. Det riktige hadde derfor sannsynligvis vært 20.d5.

20.Ld2(?) f5! 21.exf5 e4 22.De3

Det beste. På 22.De2 følger 22.- Lxc4! 23.Dxc4 d5! etterfulgt av exf3.

22. - Lxf5!

Enkelt og sterkt. Til høyst uklare forviklinger førte aksepteringen av offisersofferet etter 22. - Lxc4 23.Txc4 a)23. - exf3 24.Te1 c6 25.Txc6, eller b) 23. - Dd5 24.Te1! Dxc4 25.Dxe4 Df7 26.Sg5.

Med teksttrekket sikter jeg isteden mot å utmanøvrere hvit i sentrum.

23.Te1 Dd5! 24.Df4! Lg6!

Ikke 24. - g5 25.Se3! gxf4 26. Sxd5 med uklart, men sannsynligvis fordelaktig spill for hvit.

25.Se3 Dh5!

Dårligere er 25. - Df7 26.Dxf7+ Kxf7 27.Sd5! med fordel for hvit (27. - e3?! 28.Txe3! Lxb1 29. Txe7+ Kf8 30.Sg5 Sxd4 31.Lc3 h6 32.Tf7+ med minst evig sjakk).

26.g4

Tvangstrekk da springeren på f3 ellers er fanget. Denne slås jo med avdekker på Tb1 og umuliggjør følgelig mer langsiktige angrep på e7.

26. - Dh3 27.Sf5

Eller 27.Sg5? Lxg5 28.Sxd4 med familiefest (red.) på f3.

27. - exf3! 28.Txe7+ Kd8

Dermed er det klart at svarts nye trusel på g2 vil gi uttelling.

29.Sh4?

Relativt best, men likevel totaltapt, var 29.Dg3 Dxc3+ 30. hxc3 Lxf5 31.Lg5 Lxb1 32.Txc7+ og svart kommer ut av det med offiser over.

29. - Kxe7 30.Dg5+ Kd7 0 - 1

Tårn over blir for mye.

AZ

Dagens lille tvilsomme.

Oddmund Falck-Kiil, formann i Oslo Schakselskap, uttalte før finalen i NM for lag at han hadde overveid å innlegge protest mot at finalen skulle spilles i OSS-lokalene!

Begrunnelsen var at alle spillerne til S.k. "Fischer" ville få hjemmebane...

SKAKLITTERATUR

	N. kr.
Larsen: Spasskij-Fischer 1972. 20 partier med kommentarer	16,35
Andersen/Nielsen: Lettisk gambit. 1.e4 e5 2.Sf3 f5. 48 sider	11,85
Enevoldsen: Åbningsspillet i skak. 96 sider	10,90
M. Euwe: Theorie der Schach-Eröffnungen, 12 bind	
Bind 1/2 (i ett bind): Ortodoks dronninggambit, Cambridge Springs, Tarrasch m. m.	22,90
Bind 3: Slavisk, Albins modgambit, Modtaget dronninggambit, Colle, Dronningbondespil	26,10
Bind 4: Nimzo-Indisk	38,00
Bind 5: Kongeindisk, Grünfeldindisk, Dronningindisk m. m. ..	56,10
Bind 6/7 (i ett bind): Budapestergambit, Blumenfeldgambit, Hollandsk, Katalansk, Engelsk, Bird, Benoni m. m. .	43,85
Bind 8: Fransk, Caro-Kann	23,30
Bind 9: Siciliansk, Aljechins forsvar, Skandinavisk, Jugoslavisk	29,65
Bind 10: Spansk, Tre- og Firspringerspill	40,30
Bind 11/12 (i ett bind): Preussisk, Italiensk, Skotsk, Russisk, Philidor, Evansgambit, Kongegambit, Wienerparti m.m.	40,70
Boleslawski: Skandinavisk bis Sizilianisch. 295 sider	33,80
Boleslawski: Sizilianisch, Drachenvariante bis Paulsen-System	33,80
Boleslawski: Königsindisch bis Grünfeldverteidigung. 376 sider	30,80
Keres: Spanisch bis Französisch. 3. opplag, 398 sider	31,60
Keres: Dreispringerspiel bis Königsgambit. 330 sider	29,25
Taimanov: Nimzowitsch-Indisch bis Katalanisch, 528 sider ..	36,35
Taimanow: Damengambit bis Holländisch. 379 sider	30,80
Taimanow: Slawisch bis Reti-Eröffnung. 349 sider	38,55
Varnusz: Die spanische Partie. 167 sider	40,30
Suetin: Lehrbuch der Schachtheorie. Alle åbninger, 568 sider	47,00
Suetin: Schachlehrbuch für Fortgeschrittene. 320 sider	36,35
Keres: Praktische Endspiele. Alle slags slutspill, 334 sider ..	59,30

Postordrer sendes over hele Skandinavien.

Axel Nielsens Skakforlag

Klostervej 23, 5000 Odense, Danmark. - Telf. (09) 12 52 50

Norsk postgiro 9 93 24 - Dansk postgiro 9638